

OBSERVACIONES

ASTRONÓMICAS I METEOROLÓGICAS

ENERO DE 1895.—TEMBLORES

Núm.	Día	Hora	Clase del movimiento	Fuerza	Tiempo
1	3	5.3 P. M.	Temblor	Reg.	
2	15	11.27 P. M.	id.	Mediano	
3	16	10.20 35 A. M.	Dos rimezones	..	10 ^s

LLUVIAS I GARÚAS

Núm.	Día	Hora	Tiempo	Milímetro
1	31 a 1. ^o	noche	garúa	0.01
2	1 a 2	id.	id.	0.01
3	5 a 6	id.	id.	0.01
4	7 a 8	id.	id.	0.00
5	12 a 13	id.	id.	0.06
6	13 a 14	id.	id.	0.02
Suma				0.11

OBSERVATORIO ASTRONÓMICO DE SANTIAGO
SECCION DE METEOROLOGÍA

ENERO DE 1895		7 A. M.	3½ P. M.	10 P. M.	PROMEDIO del mes	7.25 A. M.	
Barómetro normal reducido a cero	Presion media.	716.45	714.86	715.80	715.67	716.52	
	" máxima	20.10	17.82	18.30	—	20.15	
	" mínima.	13.55	12.74	13.22	—	13.95	
Termómetro normal centígr.	Temperatura media.	15°24	24°82	16°55	19°09	16°04	
	" máxima.	20°30	29°50	19°50	—	20°90	
	" mínima.	12°10	20°10	13°20	—	12°50	
Psicrómetro	Humedad relativa media	72.9	36.9	64.3	57.1	70.0	
	" " máxima	85.0	66.0	84.0	—	92.0	
	" " mínima	61.0	25.5	50.0	—	55.0	
	Tension del vapor media	9.7	8.5	9.0	8.9	9.5	
	" " máxima	12.0	11.5	11.4	—	13.1	
" " mínima	7.0	6.2	6.1	—	6.8		
Vientos	Direccion. . . . . (veces)	N	—	—	—	—	
		NE	—	—	—	—	
		E	—	—	—	—	
		SE	2	—	1	3	2
		S	4	—	16	20	2
		SW	14	28	4	46	14
		W	—	—	—	—	2
NW	1	—	—	1	3		
Calma	2	—	6	8	2		
Velocidad por minuto	media	m. 55	m. 296	m. 73	m. 129.1	m. 63	
	máxima	180	430	180	—	160	
	mínima	0	147	0	—	0	
Atmósfera	Despejada (veces).	15	22	20	57	16	
	Nublada "	1	7	3	11	2	
	Cubierta "	6	2	3	11	6	
	Neblina. "	1	—	—	1	2	
	Rocío. "	—	—	—	—	—	
	Helada "	—	—	—	—	—	
	Lluvia. "	—	—	—	—	1	
	Granizo. "	—	—	—	—	—	
	Tempestad (Relámp.)	—	—	4	4	—	
Promedio nublado	28½	20½	16½	20.7	28½		

Observado por varios i calculado por A. Krahnass.

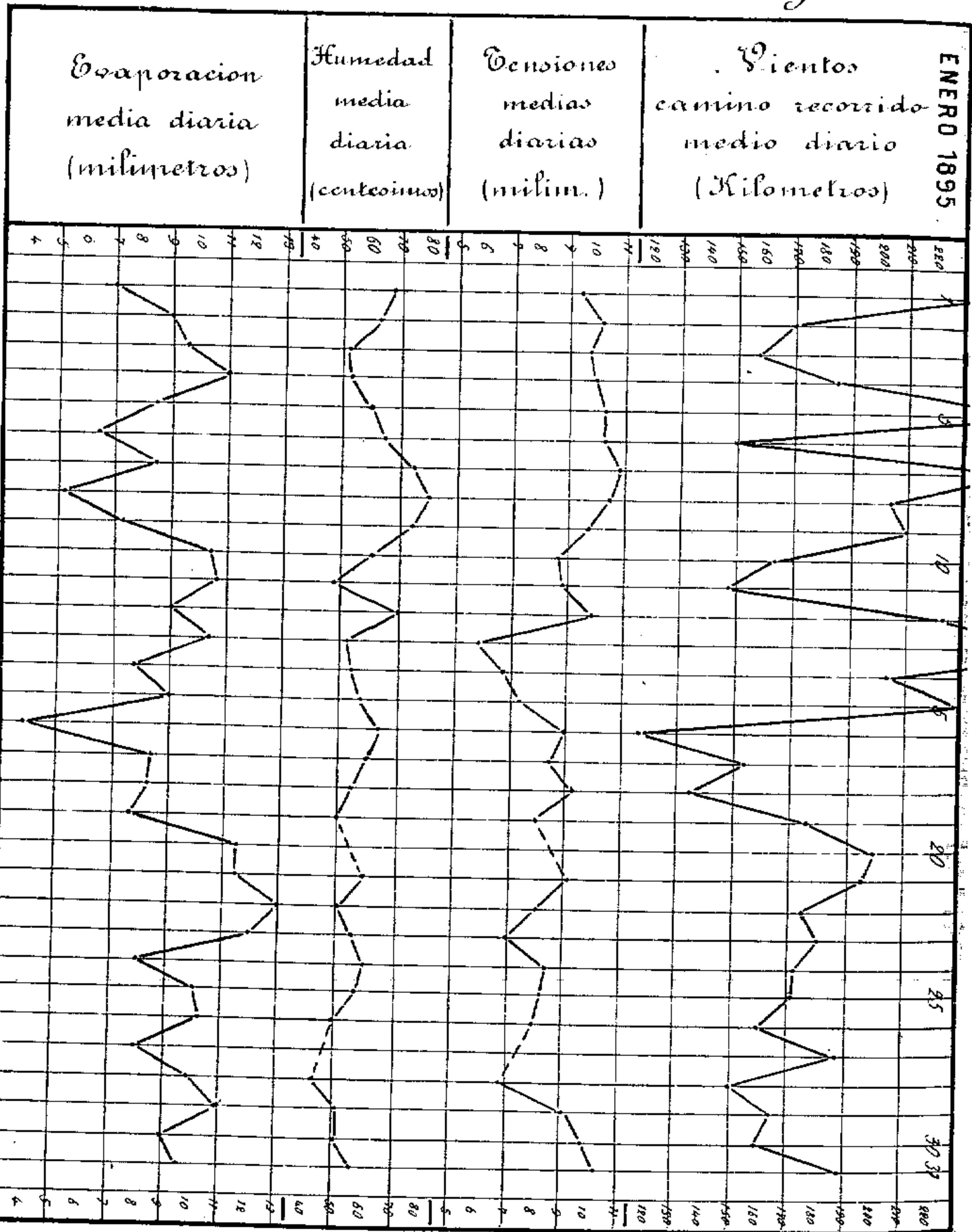
Enero de 1895	Promedio del mes	VALORES			PROMEDIOS DIARIOS			Oscilaciones diarias		
		máx.	mín.	Oscilacion	máx.	mín.	Oscilacion	máx.	mín.	media
Barómetro inscriptor reducido a cero.	715.73	719.21	712.49	6.72	718.8	713.07	5.78	4.19	0.76	1.63
Termómetro de máx. i mín.	18°87	29°80	8°90	20°90	21°55	8°90	12°65	17°00	8°40	13°78
Humedad relativa.	58.8	92	25	67	80	56	24	56	17	34.5
Tension del vapor.	9.0	12.0	6.1	5.9	10.9	5.9	5.0	4.0	0.1	1.26
		15	28	—	15	31	—	28	2	—
		30	14	—	4	14	—	28/30	9	—
		8	10	—	8	18	—	18	7	—
		18	13	—	7	13	—	12	6	—
		10 A. M. a 4 P. M.			Dia entero			TOTAL del mes	Proporcion nublada del cielo	
		máx.	mín.	medio	máx.	mín.	medio			
VIENTO	kilómt. recorrd. dias. por hora tanto por 100	—	—	—	279.5	116.7	185.9	5671	menos de 10%	
		—	—	—	13	16	—	—	19 dias	
		—	—	—	11.6	4.9	7.74	—	mas de 50%	
Evaporacion	mm. dias tanto por 100	—	—	—	13.0	3.8	9.05	281	5 dias	
		—	—	—	22	16	—	—	Promedio nublado	
		—	—	—	—	—	100.0	—	(por ciento) 19	
lluvias i garúas mm.		Seis garúas					0.11			
PROMEDIOS I HORAS DE LOS 4 MÍNIMOS I MÁXIMOS DIARIOS										
Barómetro inscriptor reducido a cero	Presiones Horas medias Variacion	1.er mín.	1.er máx.	2.º mín.	2.º máx.	Promedio				
		715.60	716.35	714.59	715.36	715.48				
		3.8 A. M. 1.30 a 6.20	9.21 A. M. 5 AM. a 1 PM.	4.7 P. M. 2 a 5.10	9.22 P. M. 7.50 a 11.20	0.25 inferior al promedio mensual				
MAYORES OSCILACIONES HABIDAS EN 24 HORAS CONSECUTIVAS										
Dias	14 a 15		27 a 28							
Milímetros	+ 3.80		- 4.37							
OSCILACIONES GRANDES EN INTERVALOS RELATIVAMENTE CORTOS										
Ninguna.										

Observado i calculado por A. Krahnass.

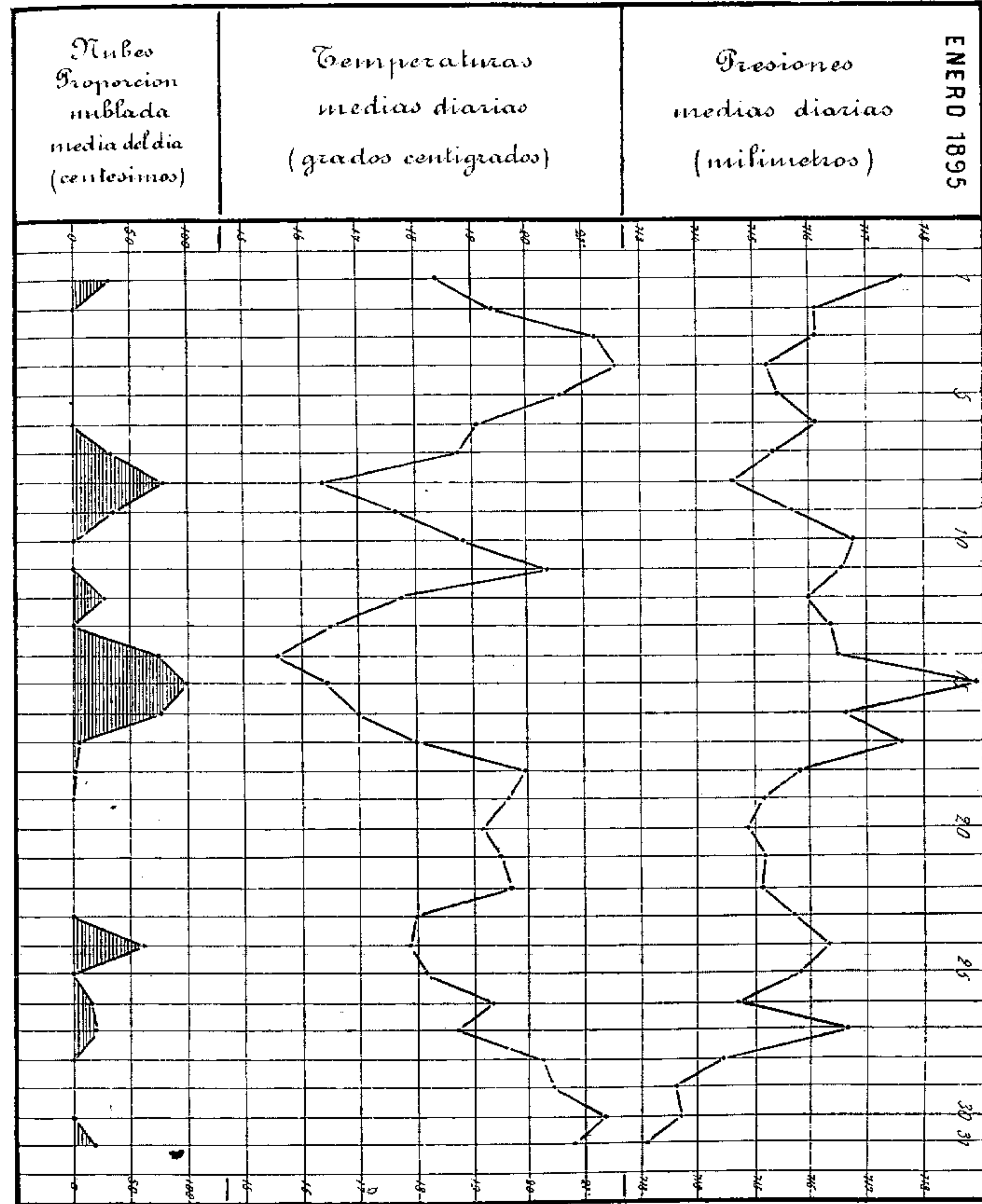
A. OBRECHT

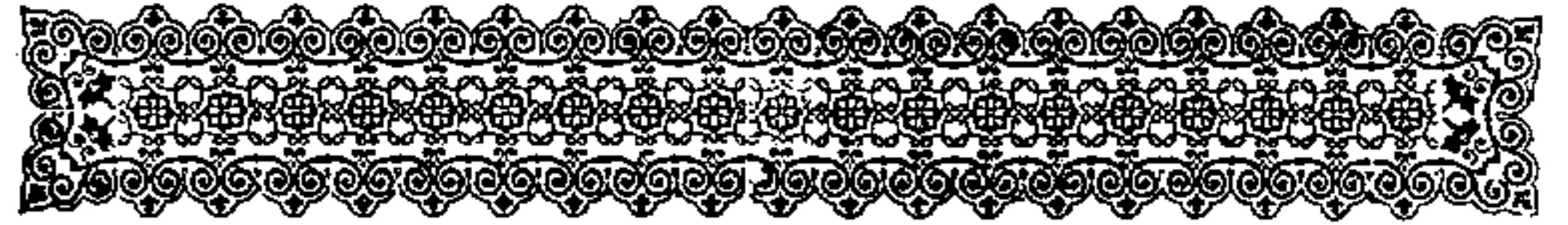
Director del Observatorio Astronómico
Profesor de las clases de mecánica i cálculo diferencial e integral de la Universidad

Observatorio Astronómico de Santiago.

Observatorio Astronómico de Santiago.

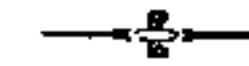

V. 90 1895

OBSERVACIONES

ASTRONÓMICAS I METEOROLÓJICAS

FEBRERO DE 1895.—TEMBLORES

Núm.	a	Hora	Clase del movimiento	Fuerza	Tiempo
1	el 8	2 ^h A. M.	Sacudon i remezon	regular.	
2	el 8	10 ^h 3 ^m P. M.	Vibracion i ruido sordo	lijero	5 ^s

LLUVIAS I GARÚAS

Ninguna.

OBSERVATORIO ASTRONÓMICO DE SANTIAGO
SECCION DE METEOROLOGÍA

FEBRERO DE 1895		7 A. M.	3½ P. M.	10 P. M.	PROMEDIO del mes	7.25 A. M.	
Barómetro normal reducido a cero	Presion media.	715.74	715.20	715.91	715.58	715.93	
	" máxima	19.29	18.72	21.04	—	19.80	
	" mínima	14.22	12.03	12.91	—	13.46	
Termómetro normal centígr.	Temperatura media.	14°77	25°43	16°68	19°55	15°85	
	" máxima	17°70	29°70	19°80	—	21°10	
	" mínima	12°80	22°10	12°10	—	11°70	
Psicrómetro	Humedad relativa media	77.8	41.0	65.1	59.40	75.9	
	" " máxima	93.0	63.0	85.0	—	93.0	
	" " mínima	65.0	22.5	52.0	—	62.0	
	Tension del vapor media	9.7	10.0	9.2	9.64	10.0	
	" " máxima	11.9	17.9	11.5	—	12.3	
" " mínima	8.4	6.9	7.6	—	8.2		
Vientos	Direccion... (veces)	N	—	—	—	—	
		NE	—	—	—	—	
		E	—	—	—	—	1
		SE	—	—	—	—	—
		S	2	1	13	16	3
		SW	5	23	2	30	7
		W	—	—	1	1	—
NW	1	—	—	1	—		
Calma	9	0	5	14	5		
Velocidad por minuto	media	m. 34	m. 272	m. 71	m. 119.9	m. 42	
	máxima	105	470	210	—	100	
	mínima	0	160	0	—	0	
Atmósfera	Despejada	12	20	21	53	17	
	Nublada	1	7	—	8	1	
	Cubierta	4	—	—	4	1	
	Neblina.	1	—	—	1	1	
	Rocío.	—	—	—	—	—	
	Helada	—	—	—	—	—	
	Lluvia.	—	—	—	—	—	
	Granizo.	—	—	—	—	—	
Tempestad	—	—	—	—	—		
Promedio nublado	26%	9%	Rel. 30%	Rel. 30%	23%		

Observado por varios i calculado por A. Krahnass.

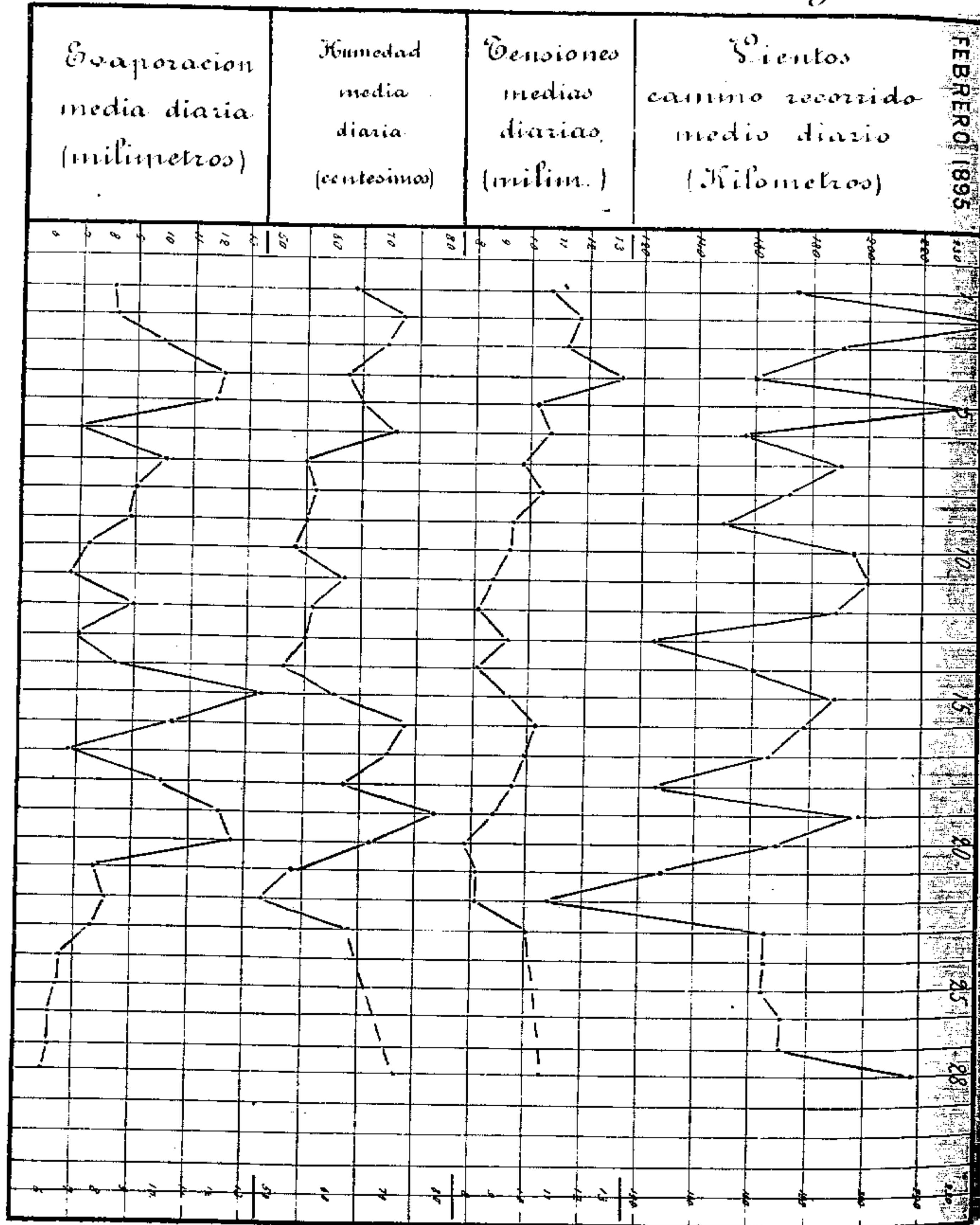
Febrero de 1895	Promedio del mes	VALORES			PROMEDIOS DIARIOS			Oscilaciones diarias		
		máx.	mín.	Oscilacion	máx.	mín.	Oscilacion	máx.	mín.	media
Barómetro inscriptor reducido a cero.	715.73	720.72 16	711.99 4	8.73	719.61 16	712.85 4	6.76	3.07 19	1.04 8	1.88
Termómetro de máx. i mín.	19°15	29°80 22	9°20 20	20°60	21°50 9	16°05 20	19°15	18°60 22	9°40 12	13°71
Humedad relativa.	62.3	93.0 28	22.5 22	70.5	78.0 19	48.0 22	30.0	52 20	9 4	3.5
Tension del vapor.	9.7	17.9 4	6.9 22	11.8	13.2 4	7.8 20	5.4	8.6 4	0.3 5	1.65
VIENTO	kilómt. recorrd. dias. por hora tanto por 100	10 A. M. a 4 P. M.			Dia entero			TOTAL del mes	Proporcion nublada del cielo	
		máx.	mín.	medio	máx.	mín.	medio			
Evaporacion	mm. dias tanto por 100	118.8	62.4	91.6	247.5	88.0	172.6	4833	ménos de 10%	
		5	22	—	2	22	—	—	21 dias	
lluvias i garúas mm.		19.8	10.4	15.3	10.3	3.7	7.2	—	mas de 50%	
		—	—	48.1	—	—	100.0	—	o.	
Presiones Horas medias Variacion	1½ a 5 h	PROMEDIOS I HORAS DE LOS 4 MÍNIMOS I MÁXIMOS DIARIOS						Promedio	Promedio nublado del cielo, 9½ %	
		1.er mín.	1.er máx.	2.º mín.	2.º máx.					
Barómetro inscriptor reduci	3h06m A. M. 7 a 12	715.40	716.37	714.89	715.89	715.66	—	—		
		9h 22 A. M.	4h 15 P. M.	8h 45 P. M.	0.07 inferior al promedio mensual					
MAYORES OSCILACIONES HABIDAS EN 24 HORAS CONSECUTIVAS										
Dias Milímetros Ninguna pasó de 3 m/m 07.										
OSCILACIONES GRANDES EN INTERVALOS RELATIVAMENTE CORTOS										
Dias 14 a 16 — 41 horas — +5.21 19 a 20 — 42 horas — +4.84										
" 16 a 19 — 44 " —6.47 20 a 23 — 55 " —5.22										

Observado i calculado por A. Krahnass.

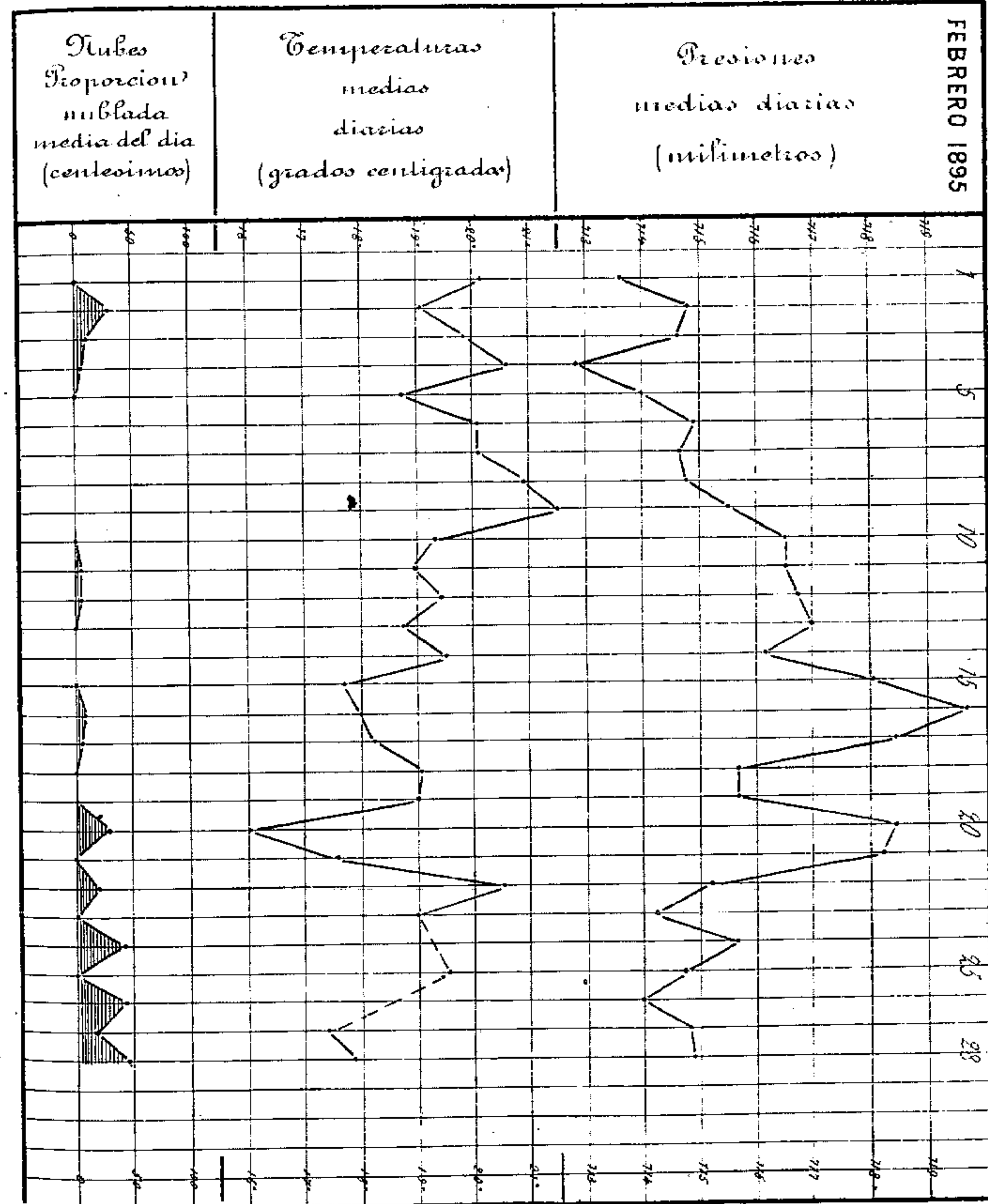
A. OBRECHT

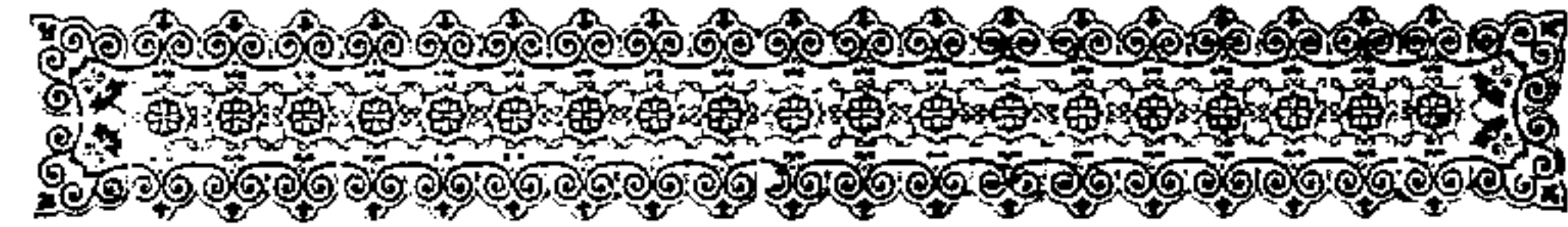
Director del Observatorio Astronómico
Profesor de las clases de mecánica i cálculo diferencial e integral en la Universidad

Observatorio Astronómico de Santiago.

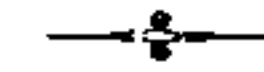
Observatorio Astronómico de Santiago.

OBSERVACIONES

ASTRONÓMICAS I METEOROLÓGICAS

MARZO DE 1895.—TEMBLORES

Núm.	Día	Hora	Clase del movimiento	Fuerza	Tiempo
1	11	1 ^h 4 ^m P. M.	Vibracion	regular	2 ^s
2	15	4 ^h 5 ^m P. M.	" EW.	suave	
3	25	0 ^h 35 ^m A. M.	Golpe fuerte subterráneo i vibracion	fuerte	1 ^s

LLUVIAS I GARÚAS

1	16-17	7 ^h P. M. al amanecer	Lluvia	18 ^m 76
2	18	A. M.	Garúa	0.04
3	19	"	"	0.00
4	20	"	"	0.04
5	21	"	"	0.01
6	31	"	"	0.04
Suma				18 ^m 89

OBSERVATORIO ASTRONÓMICO DE SANTIAGO
SECCION DE METEOROLOGÍA

MARZO DE 1895		7 A. M.	2 P. M.	10 P. M.	PROMEDIO del mes	7.25 A. M.	
Barómetro normal reducido a cero	Presion média.	716.89	715.74	716.73	716.39	717.15	
	" máxima	20.42	17.81	20.64	—	20.39	
	" mínima	14.71	13.55	14.92	—	14.65	
Termómetro normal centig.	Temperatura média.	10°76	21°19	13°79	15°83	11°97	
	" máxima	15°90	26°10	17°90	—	17°10	
	" mínima	7°80	12°50	8°70	—	8°40	
Psicrómetro	Humedad relativa média	89.4	49.0	79.8	69.6	86.0	
	" " máxima	100.0	82.0	94.0	—	100.0	
	" " mínima	80.0	34.0	67.0	—	75.0	
	Tension del vapor média	8.73	9.01	9.41	9.06	9.05	
	" " máxima	10.90	11.80	11.60	—	11.50	
" " mínima	7.40	6.90	7.60	—	7.40		
Vientos	Direccion. . . (veces)	N	—	—	—	—	—
		NE	—	—	1	1	—
		E	—	—	1	1	—
		SE	2	2	2	6	2
		S	1	1	6	8	3
		SW	4	26	1	31	2
		W	—	—	—	—	—
		NW	—	—	—	—	1
Calma	14	—	15	29	16		
Velocidad por minuto.	média	m.	m.	m.	m.	m.	
	máxima	23.1	235.6	29.2	90.4	16.5	
	mínima	135.0	395.0	200.0	—	100.0	
Atmósfera	Despejada	17	28	22	67	19	
	Nublada	—	1	1	2	1	
	Cubierta	6	2	3	11	7	
	Neblina	3	—	—	3	4	
	Rocío	—	—	—	—	—	
	Helada	—	—	—	—	—	
	Lluvia	—	—	1	1	—	
	Granizo	—	—	—	—	—	
	Tempestad	—	—	—	—	—	
	Promedio nublado	0.27	0.09	0.13	0.16	0.27	

Observado por varios i calculado por A. Krahnass.

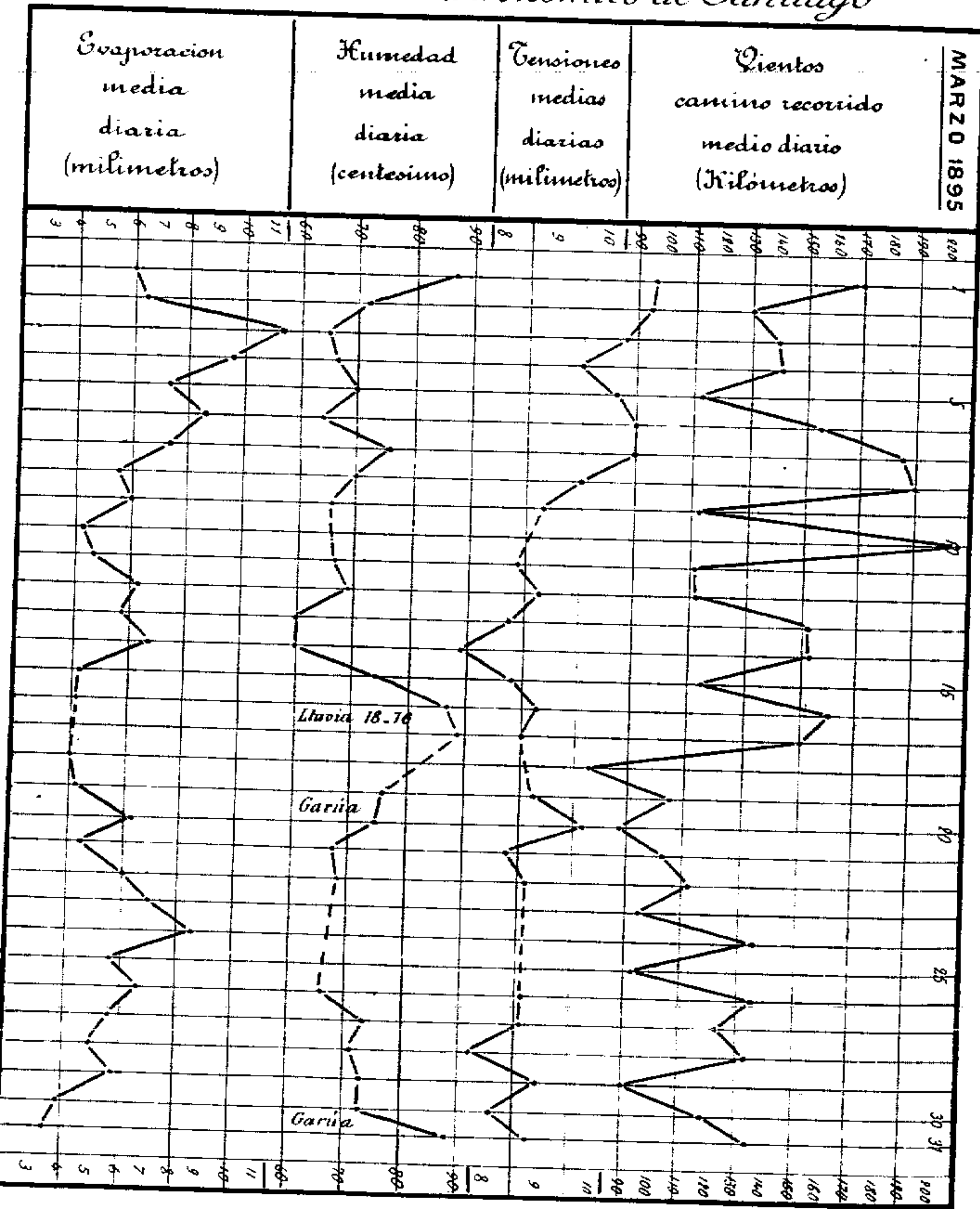
Marzo de 1895	Promedio del mes	VALORES			PROMEDIOS DIARIOS			Oscilaciones diarias		
		máx.	mín.	Oscilacion	máx.	mín.	Oscilacion	máx.	mín.	média
Barómetro inscripto r reducido a cero.	716.71	720.93	713.59	7.34	719.01	714.85	4.16	6.18	0.89	2.08
Termómetro máx. i mín.	16°09	26°9	6°5	20°4	19°73	12°30	7°45	16°2	1°6	12°43
Humedad relativa.	72.1	100.0	34.0	66.0	89.3	10.0	29.3	54	13	38.8
Tension del vapor.	9.06	11.8	6.9	4.9	10.9	7.4	2.5	2.8	0.2	1.33
	10 A. M. a 4 P. M.	Dia entero			TOTAL del mes	Proporción nublada				
		max.	min.	medio			máx.	mín.	medio	
VIENTO	kilómt. recorridos dias.	99.8	33.7	67.5	206.2	76.5	130.1	403	23 dias con m. s. de 10%	
	por hora	7	17	—	10	18	—	—	3 dias con m. s. de 50%	
	tanto por 100	16.5	5.6	11.2	8.2	3.2	5.4	—	Promedio del mes	
Evaporacion	mm. dias	6.4	2.4	4.4	11.4	3.4	6.0	180.9	en 50 dias	
	tanto por 100	—	—	76.4	—	—	100.0	—	Promedio del mes	
Lluvia mm.							18.89	0.142		
Barómetro inscripto r reducido a cero	PROMEDIOS I HORAS DE LOS 4 MÍNIMOS I MÁXIMOS DIARIOS									
	1.er mín.	1.er máx.	2.º mín.	2.º máx.	Promedio					
	716.31	717.26	715.63	716.81	716.51					
	3h 30m A. M.	10h 4 A. M.	4h 13 P. M.	9h 10 P. M.	0 m 20 inferior al promedio mensual					
	1.30 a 6.30	7.30 a 12.0	2.0 a 6.10	6.20 a 11.0						
MAYORES OSCILACIONES HABIDAS EN 24 HORAS CONSECUTIVAS										
Dias	16	17 a 18	18 a 19	28 a 29						
Milímetros	+5.68	-4.05	+5.97	-4.65						
OSCILACIONES GRANDES EN INTERVALOS RELATIVAMENTE CORTOS										
Del 16 al 18 en 43 horas -5m 43.										

Observado i calculado por A. Krahnass.

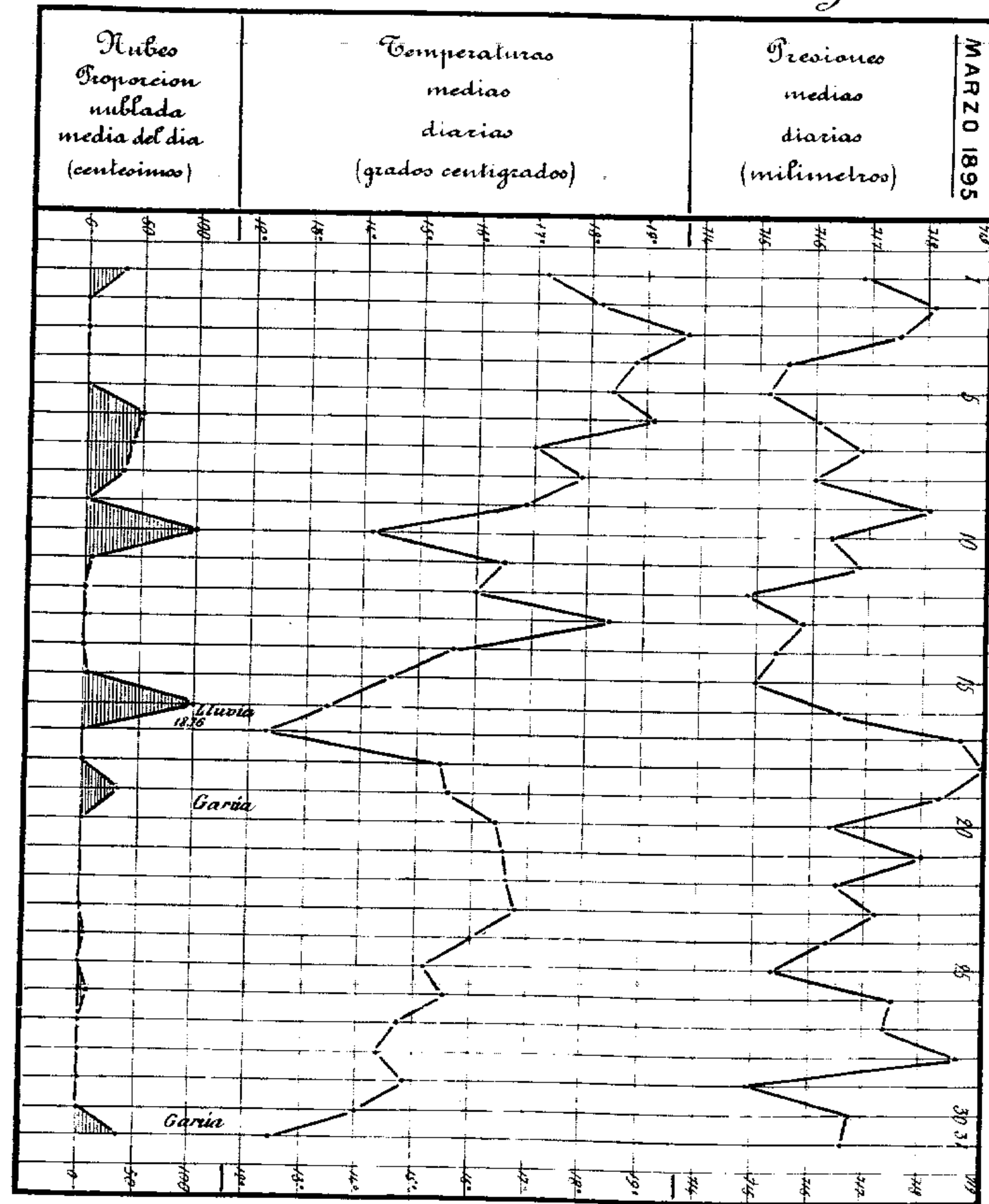
A. OBRICHT
Director del Observatorio Astronómico

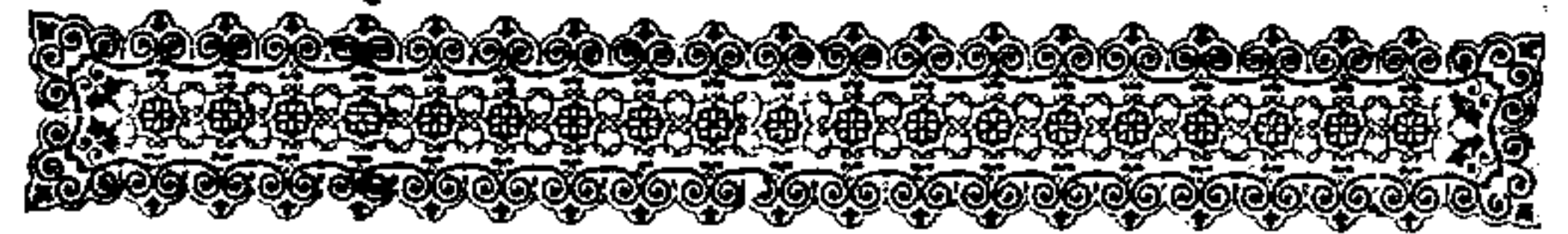

Observatorio Astronómico de Santiago

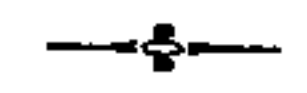

Observatorio Astronómico de Santiago

OBSERVACIONES
ASTRONÓMICAS I METEOROLÓGICAS

ABRIL DE 1895.—TEMBLORES

Núm.	Día	Hora	Clase del movimiento	Fuerza	Tiempo
1	15	10 ^h 10 ^m P. M.	Una oscilacion EW.	fuerte	1 1/2 ^s
			sin ruido.		
2	28	0 ^h 24 ^m A. M.	Un remezon	suave	1 1/2 ^s

LLUVIAS, GARÚAS I ROCÍOS

1	2	8 A. M. a 4 P. M.	Lluvia	1 ^{mm} 50
2	2 a 3	noche hasta 8 A. M.	"	7.50
3	3	"	"	0.54
4	5, 10, 14, 20, 21, 23, 28 i 29		Garúas nocturnas	0.81
5	1, 4, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 24, 25.		Rocío nocturno	0.54
Suma de Abril.				10.89
Suma anterior.				18.89
Sumas hasta el 30 de Abril.				<u>29^{mm} 78</u>

OBSERVATORIO ASTRONÓMICO DE SANTIAGO
SECCION DE METEOROLOJÍA

ABRIL DE 1895		7 A. M.	3½ P. M.	10 P. M.	PROMEDIOS i sumas del mes	7,25 A. M.	
Barómetro normal reducido a cero	Presion média.	718.80	716.84	717.82	713.34	717.14	
	" máxima	20.68	21.50	23.52	—	19.60	
	" mínima	16.23	13.97	13.78	—	15.65	
Termómetro normal centígr.	Temperatura média.	7°49	18°04	10°72	13°46	8°64	
	" máxima	11°40	22°90	12°90	—	11°70	
	" mínima	5°50	11°20	7°00	—	6°60	
Psicrómetro	Humedad relativa média	88.8	64.0	90.0	77.3	95.5	
	" " máxima	100.0	99.0	99.0	—	100.0	
	" " mínima	92.0	36.0	81.0	—	90.0	
	Tension del vapor média	7.46	9.68	8.63	8.87	8.02	
	" " máxima	9.90	11.80	10.40	—	10.30	
" " mínima	6.30	6.30	7.10	—	6.80		
Vientos	Direccion. . . (veces)	N	—	—	—	1	
		NE	—	—	—	—	
		E	—	—	2	2	2
		SE	—	1	2	3	—
		S	1	4	—	5	—
		SW	1	24	4	29	1
		W	—	—	—	—	—
NW	—	1	—	1	—		
Calma	12	—	13	25	10		
Velocidad por minuto	m.	m.	m.	m.	m.		
	média	9.3	168.8	15.5	60.0	16.4	
	máxima	80.0	370.0	80.0	—	80.0	
mínima	0.0	20.0	0.0	—	0.0		
Atmósfera	Despejada (veces).	16	20	15	51	14	
	Nublada "	—	2	3	5	1	
	Cubierta "	10	8	7	25	9	
	Neblina "	6	—	1	7	6	
	Rocío. "	—	—	—	11	—	
	Helada "	—	—	—	—	—	
	Lluvia. "	1	—	2	3	1	
	Granizo "	—	—	—	—	—	
	Tempestad, truenos, relámpagos	—	—	—	1	—	
	Promedio nublado.	0.38	0.28	0.33	0.33	0.37	

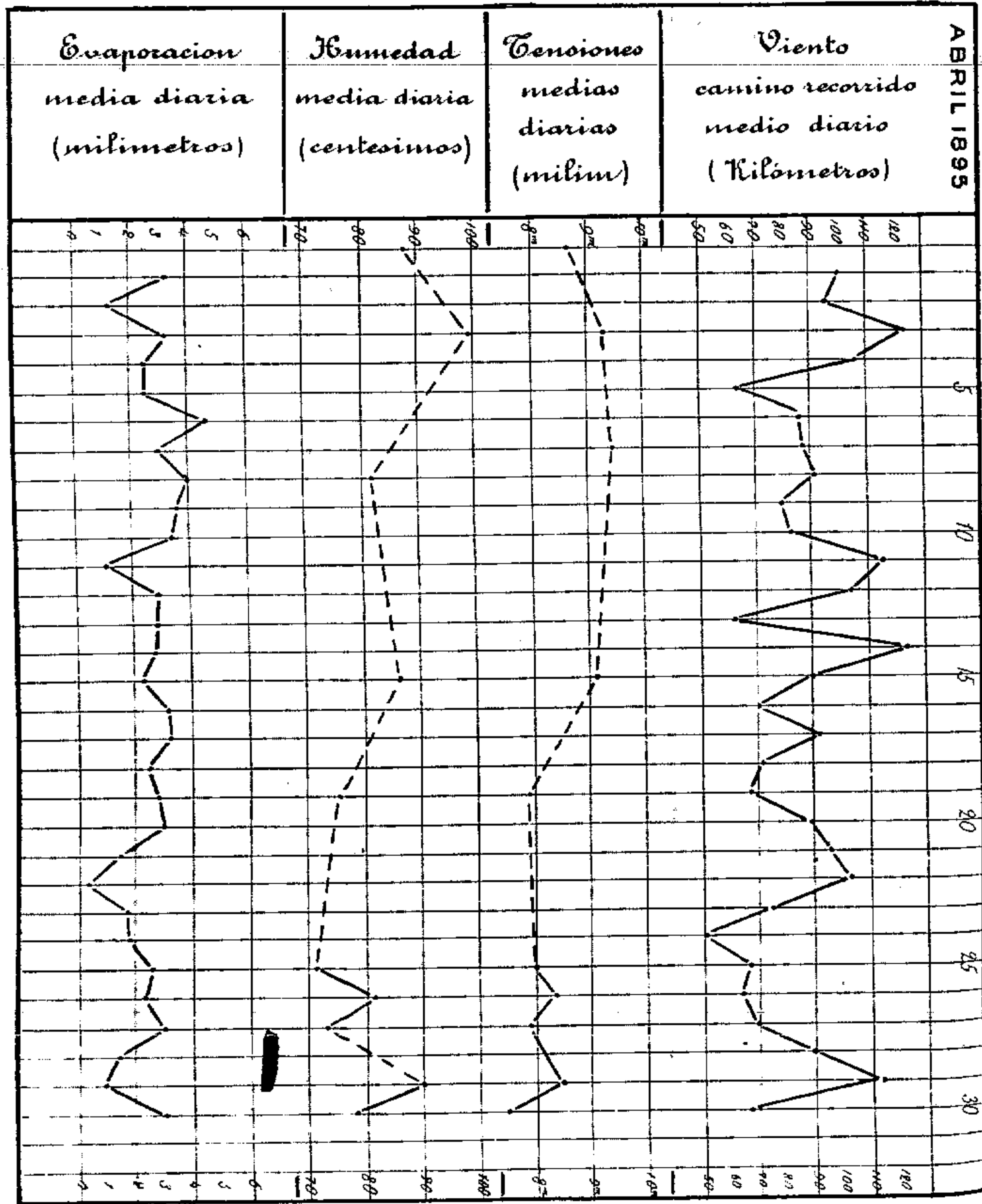
Observado por varios i calculado por A. Krahnass.

Abril de 1895	Promedio del mes	VALORES			PROMEDIOS DIARIOS			Oscilaciones diarias			
		máx.	mín.	Oscilacion	máx.	mín.	Oscilacion	máx.	mín.	média	
Barómetro inscrip- tor reducido a cero.	717.54	725.40	712.94	12.46	722.46	714.60	7.86	7.01	0.58	2.08	
Termómetro de máx. i mín.	13°44	23°0	1°6	18°4	15°90	10°85	5°05	16°9	2°1	11°5	
Humedad rela- tiva.	—	100	36	64	95	72	23	52	0	30	
Tension del va- por.	—	21	5	—	3	25	—	4	2	—	
	—	11.8	6.3	5.5	9.4	7.5	1.9	4.0	0.3	1.89	
	—	6	4	—	8	3	—	15	22	—	
		10 A. M. a 4 P. M.			Dia entero			TOTAL del mes	Proporcion nublada		
		máx.	mín.	medio	máx.	mín.	medio				
VIENTO	kilómt. recorrd. dias.	87.8	16.7	53.9	122.5	50.4	86.8	2603	17 dias con ménos de 10%		
	por hora	14	2	—	14	24	—	—			
	tanto por 100	14.67	2.79	8.98	5.10	2.1	3.6	—			
Evaporacion	mm. dias	3.47	0.00	2.15	4.60	0.30	2.58	77.6	8 dias con mas de 50%		
	tanto por 100	9	2	—	6	22	—	en 30 dias			
		—	—	86.3	—	—	100.0	—			
Lluvia, garúa i rocío							10.89	Promedio del mes 29%			
		PROMEDIOS I HORAS DE LOS 4 MÍNIMOS I MÁXIMOS DIARIOS									
		1.er mín.	1.er máx.	2.º mín.	2.º máx.	Promedio					
Barómetro inscrip- tor reducido a cero	Presiones	717.40	718.18	716.93	718.54	717.78					
	Horas médias	4 h 30 m. A. M.	9 h 23 A. M.	3 h 9 m. P. M.	9 h 32 P. M.	0 m 24 superior al promedio mensual					
	Variacion	11.30 P. M. a 7 A. M.	7 A. M. a 12	1 a 5½ P. M.	6 a 12½ P. M.						
		MAYORES OSCILACIONES HACIDAS EN 24 HORAS CONSECUTIVAS									
	Dias	2	3 a 4	4 a 5							
	Milímetros	-5.65	+8.79	-9.02							
		OSCILACIONES GRANDES EN INTERVALOS RELATIVAMENTE CORTOS									
		Del 2 al 4 en 53 horas + 12m 44.									

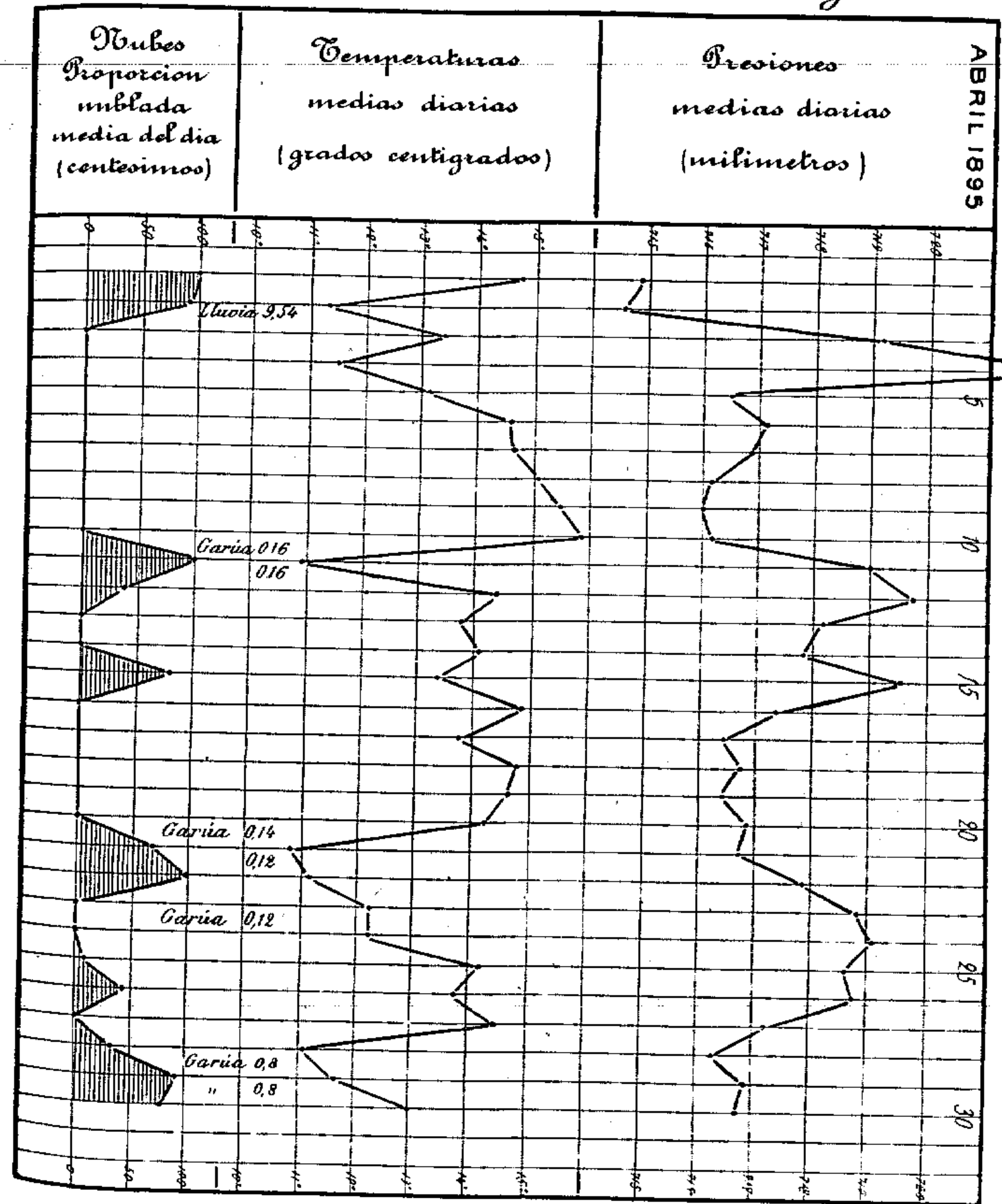
Observado i calculado por A. Krahnass.

A. OBRECHT
Director del Observatorio Astronómico

Observatorio Astronómico de Santiago.

Observatorio Astronómico de Santiago.

I sumando

$$\frac{d^2 V}{dx^2} + \frac{d^2 V}{dy^2} + \frac{d^2 V}{dz^2} = 0$$

Es la ecuacion de *Laplace*.

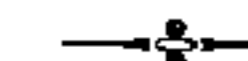
(Continuará)

A. OBRECHT

OBSERVACIONES

ASTRONÓMICAS I METEOROLÓGICAS

PUBLICADO EN LOS "ANALES DE LA UNIVERSIDAD" EN JULIO DE 1896

MAYO DE 1895.—TEMBLORES

Núm.	Día	Hora	Clase del movimiento	Fuerza
1	12	3 ^h 6 ^m A. M.	Oscilacion EW.	suave, mui corto
2	15	1 ^h 57 ^m A. M.	Id.	mui corto, con ruido.
3	20	11 ^h 30 ^m P. M.	Remezón	suave, corto.
4	28	1 ^h 32 ^m A. M.	Oscilacion EW.	25 segundos.

LLUVIAS, GARÚAS, ROCÍOS I HELADAS

1	4	8½ a 11 A. M.	Lluvia	0 ^{mm} 62
2	22 a 25	noches	Garúas nocturnas	0.21
3	23	en la tarde	Garúa	0.06
4	5 i 26	en la noche	Heladas	0.12
5	1, 2, 3, 4, 6, 7, 11, 12, 16, 19, 21, 23, 24, 25,		Rocío nocturno	0.35
				Lluvia de Mayo. 1.36
				Lluvia anterior. 29.78
				Sumas hasta el 31 de Mayo. . . . . 31 ^{mm} 14

OBSERVATORIO ASTRONÓMICO DE SANTIAGO
SECCION DE METEOROLOGÍA

MAYO DE 1895		7 A. M.	3½ P. M.	10 P. M.	PROMEDIOS i sumas del mes	7.25 A. M.
Barómetro normal reducido a cero	Presion média . . .	718.09	718.43	718.38	718.33	718.31
	" máxima . . .	21.52	21.32	22.16	—	21.66
	" mínima . . .	14.65	14.86	14.43	—	15.86
Termómetro normal corrig.	Temperatura média . .	4°88	14°56	8°16	9°51	5°72
	" máxima . . .	8°00	20°10	10°56	—	8°40
	" mínima . . .	1°80	10°20	4°90	—	3°90
Psicrómetro	Humedad relativa média	91.6	60.6	82.0	67.3	87.0
	" " máxima	100.0	89.0	100.0	—	100.0
	" " mínima	71.0	33.0	49.0	—	78.0
	Tension del vapor média	5.24	7.31	6.62	6.70	6.21
	" " máxima	7.80	8.40	7.90	—	8.20
Vientos	Direccion . . . (veces observadas)	N	—	—	—	—
		NE	—	—	1	1
		E	—	1	—	1
		SE	—	4	2	6
		S	—	5	1	6
		SW	—	16	1	17
		W	—	—	—	—
NW	—	—	—	—		
Calma	12	1	22	35	13	
Velocidad por minuto	média máxima mínima	m.	m.	m.	m.	m.
		0.0	116.3	14.4	42.4	5.0
		0.0	305.0	210.0	—	70.0
Atmósfera	Despejada (veces) . .	8	14	20	42	9
	Nublada " . . .	2	10	2	14	2
	Cubierta " . . .	9	7	5	21	7
	Neblina " . . .	3	—	2	5	3
	Rocío. " . . .	—	—	—	14	—
	Helada " . . .	—	—	—	2	—
	Lluvia o Hovizna . . .	2	2	0	4	1
	Granizo " . . .	—	—	—	—	—
	Tempestad . . .	—	—	—	—	—
	Promedio nublado . .	52.70	36.70	22.70	35.70	42.70

Observado por varios i calculado por A. Krahnass.

Mayo de 1885	Promedio del mes	VALORES			PROMEDIOS DIARIOS			Oscilaciones diarias		
		máx.	min.	Oscilacion	máx.	min.	Oscilacion	máx.	min.	média
Barómetro ins- criptor reduci- do a cero.	718.34	722.63	714.20	7.49	721.19	715.61	5.58	5.26	0.52	2.27
Termómetro de máx. i mín.	10°89	21°20	1°80	19°40	13°70	7°95	5°50	17°6	2°9	11°68
Humedad rela- tiva.	76.2	100	33	67	94	60	3.4	54	8	29
Tension del va- por.	6.66	8.4	4.5	3.9	8.0	5.5	2.5	2.6	0.6	1.54
VIENTO	10 A. M. a 4 P. M.	Dia entero		TOTAL del mes	Proporcion nublada sacada de la curva					
		máx.	min.			medio	máx.	min.	medio	
kilómt. recorrd. dias. por hora tanto por 100	106.4	7.5	43.92	111.2	15.9	61.12	1895	6 dias con mas de 50%		
	28	25	—	28	5	—	—	11 dias con ménos de 10%		
Evaporacion mm. dias tanto por 100	17.40	1.25	—	4.66	0.66	—	—	Promedio del mes		
	—	—	70.9	—	—	100.0	—	27%		
Lluvia, garúa i rocío	3.22	0.0	1.58	4.0	0.0	2.15	66.8			
	11	1.415	—	8.11	5.	—	—			
PROMEDIOS I HORAS DE LOS 4 MÍNIMOS I MÁXIMOS DIARIOS										
Barómetro inscriptor reducido a cero	Presiones Horas médias Variacion	1.º mín.	1.º máx.	2.º mín.	2.º máx.	Promedio				
		718.20	718.90	717.33	718.67	718.37	0, m 03 superior al promedio mensual			
		4 h 20 m. A. M.	10 h 53 A. M.	3 h 19 m P. M.	8 h 33 P. M.	—				
MAYORES OSCILACIONES HABIDAS EN 24 HORAS CONSECUTIVAS										
Dias	1 a 2	3 a 4	16 a 17	25 a 26	26 a 27	28 a 29	30 a 31			
Milímetros	-5.02	+4.32	+6.63	+4.01	-5.19	+5.25	+5.50			
OSCILACIONES GRANDES EN INTERVALOS RELATIVAMENTE CORTOS										
1 a 3 en 29 horas; -6m 24 28 a 29 en 28½ horas +6m 24										
3 a 4 " 27 " +6m 93 29 a 30 " 31 " -5m 54										
16 a 17 " 40½ " +7m 03										

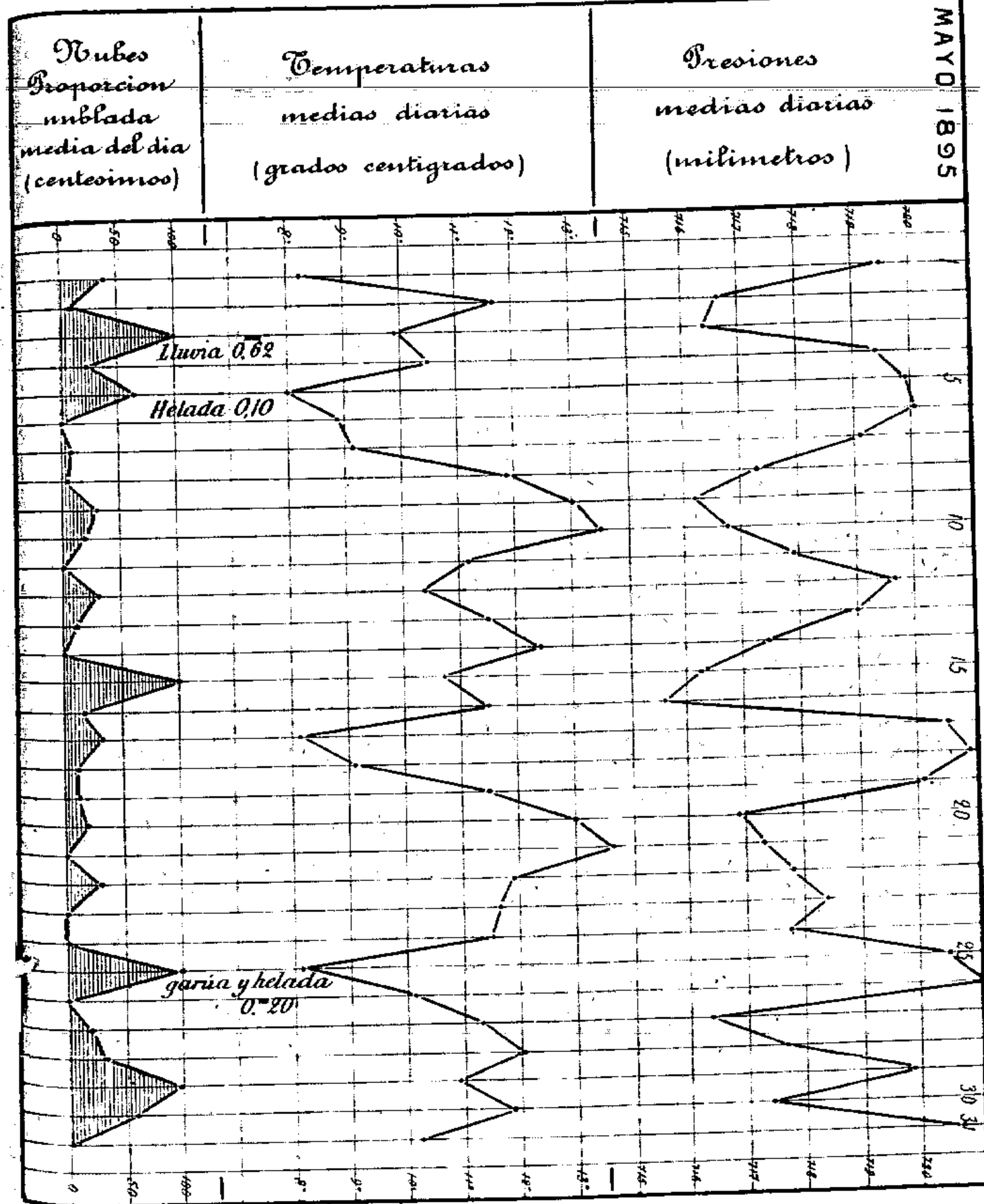
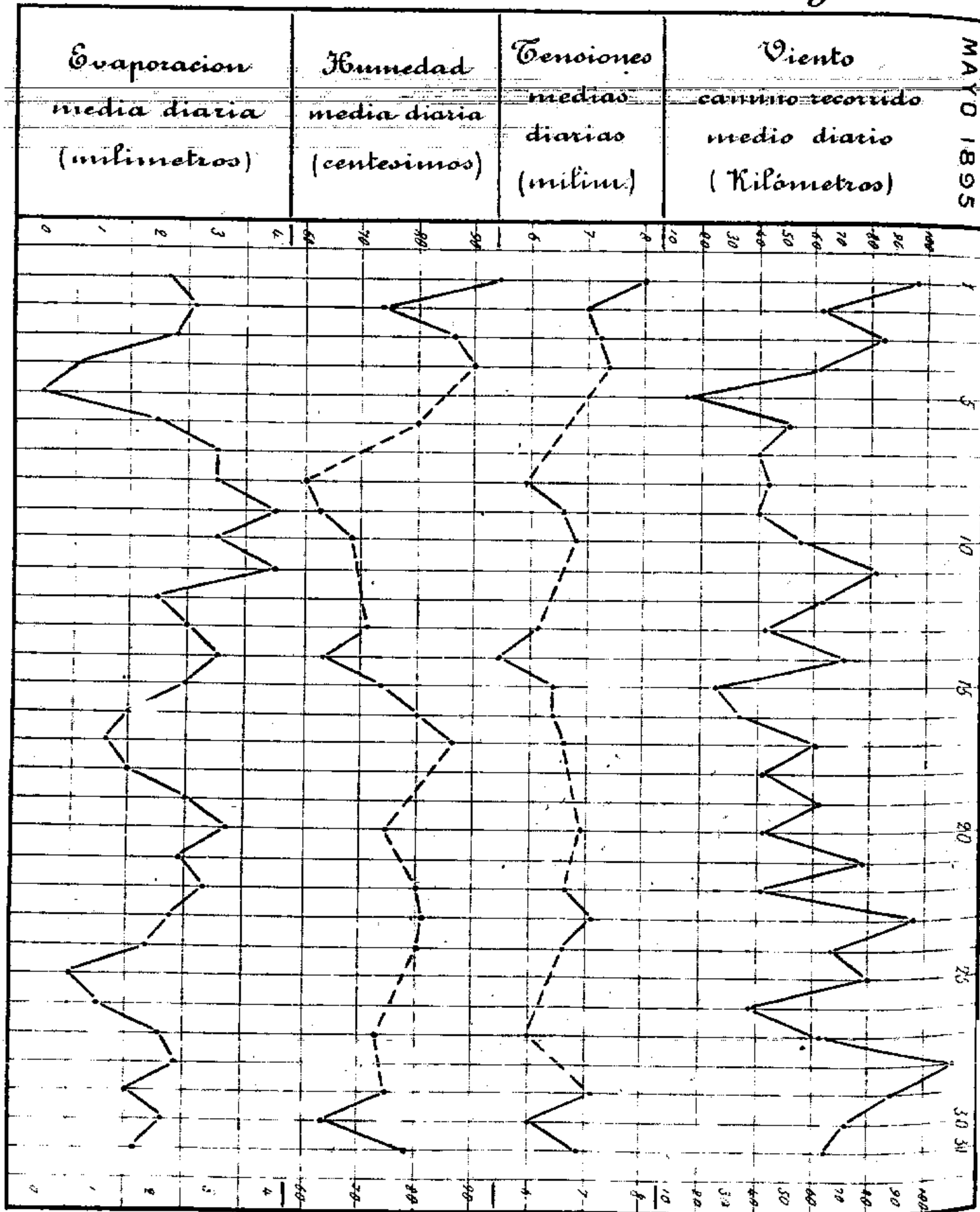
Observado i calculado por A. Krahnass.

Nótese: 1.º la variabilidad estremada de las horas de las presiones mínimas i máximas;
i 2.º el gran número de oscilaciones grandes en este mes.

A. OBRECHT,
Director del Observatorio Astronómico.

Observatorio Astronómico de Santiago.

Observatorio Astronómico de Santiago.

1112 - El Observatorio Astronómico de Santiago, Chile.

Notese la completa simetría de las dos curvas, de temperatura i de presión.

ARCE (Frai Ramon), *dominico*.

Se matricula para estudiar Filosofia, el 28 de mayo de 1805. (Lib. 2.º de Mat., fja. 14).

ARCHIVO.

El 7 de marzo de 1769, se acuerda adquirir un escaparate que sirviese de archivo para guardar los vasos i otros objetos de valor, el cual debia colocarse en la sala de Acuerdos. (Lib. 1.º de Acuerdos, fja. 129).

ARECHAVALA (Francisco).

Se examina del primer libro de Institutas, el 3 de julio de 1755. (Lib. 1.º de Exám. i Grad., fja. 19 vta.)

De la primera parte del segundo libro, el 16 de octubre del mismo año. (Lib. id., fja. 21).

De la segunda parte, el 29 de marzo de 1756. (Lib. id., fja. 30 vta.)

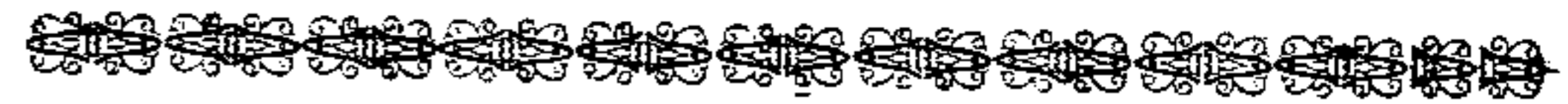
Del tercer libro, el 23 de junio del mismo año. (Lib. id., fja. 30 vta.)

Del cuarto, el 14 de julio del mismo. (Lib. id., fja. 31).

Se gradúa de Bachiller en Leyes, el 24 de julio del mismo año. (Lib. id., fja. 31 vta.)

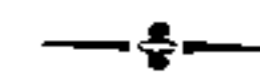
De Licenciado i Doctor en Leyes, el 3 i 5 de agosto del mismo. (Lib. id., fja. 32).

(Continuará)

OBSERVACIONES

ASTRONÓMICAS I METEOROLÓGICAS

JUNIO DE 1895.—TEMBORES

Núm.	Día	Hora	Clase del movimiento	Fuerza
1	5	2 ^h 45 ^m P. M.	Remezón EW.	reg. largo
2	11	11 ^h 57 ^m P. M.	Id.	fuerte 6 ^s

LLUVIAS, GARÚAS, ROCÍOS I HELADAS

Día	Hora	Tiempo	mm.
6	hasta las 5 P. M.	Garúa	0.03
9	2 A. M. hasta la tarde	Lluvia	7.50
12	— A. M.	Garúa	0.00
13	— A. M.	"	0.10
14	— A. M.	"	0.05
15	— A. M.	"	0.02
16	— A. M.	Helada	0.01
18	— A. M.	Garúa fuerte	0.30
19	— A. M.	Garúa	0.00
20	3 a 4 P. M.	Goterones	0.00
21	— A. M.	Garúa	0.01
22	— A. M.	Helada	0.02
23	— A. M.	Llovizna	0.48
26	— A. M.	Garúa	0.05
27	— A. M.	"	0.04
28	— A. M.	Helada	0.14
30	— A. M.	Garúa	0.00

Lluvia de Junio. 8.75
Lluvia anterior. 31.14

Suma de los seis meses primeros. 39.89
mm.

OBSERVATORIO ASTRONÓMICO DE SANTIAGO
SECCION DE METEOROLOGÍA

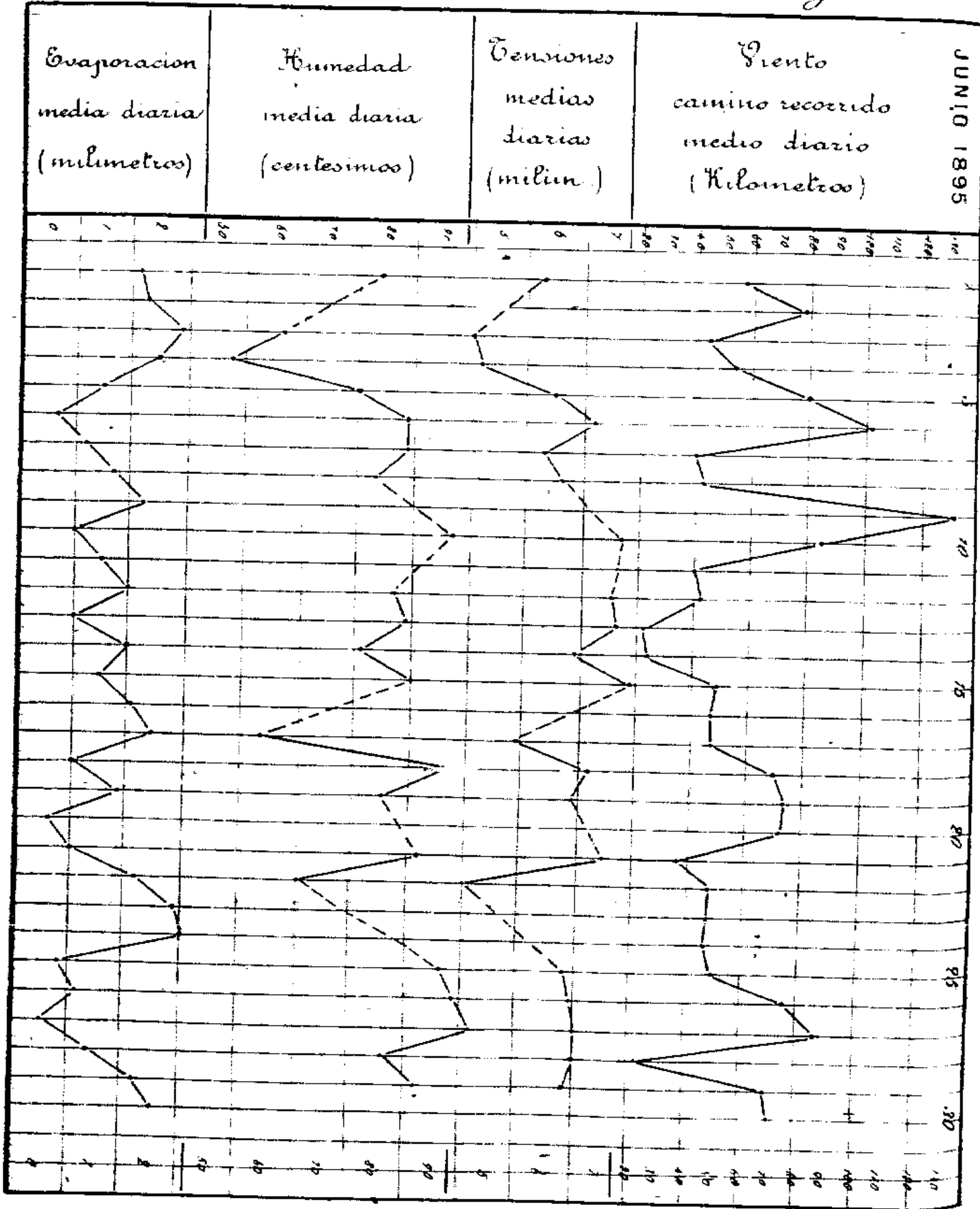
JUNIO DE 1898		7 A. M.	3½ P. M.	10 P. M.	PROMEDIO del mes	7.25 A. M.
Barómetro normal reducido a cero	Presion média.	718.84	717.87	718.62	718.44	718.88
	" máxima	723.00	721.22	721.95	—	722.30
	" mínima	714.90	714.10	714.80	—	715.34
Termómetro normal centig.	Temperatura média.	4°54	13°25	7°18	8°52	5°87
	" máxima	8°50	20°30	10°50	—	8°50
	" mínima	1°30	6°30	4°30	—	1°90
Psicrómetro	Humedad relativa média	88	68	72	75.2	89
	" " máxima	100	98	98	—	100
	" " mínima	57	32	40	—	63
	Tension del vapor média	5.4	7.0	5.5	6.27	5.7
	" " máxima	6.6	9.3	6.9	—	7.0
" " mínima	3.9	3.9	3.8	—	3.9	
Vientos	Direccion (veces)	N	—	1	1	—
		NE	—	1	1	2
		E	—	—	1	1
		SE	—	7	—	7
		S	—	4	1	5
		SW	—	12	—	12
		W	—	—	—	—
		NW	—	2	—	2
Calma	12	3	13	28	16	
Velocidad por minuto	média	m.	m.	m.	m.	m.
	máxima	0.0	166.1	13.1	40.9	22.2
	mínima	0.0	320.0	105.0	—	160.0
Atmósfera	Despejada (veces).	4	13	9	26	7
	Nublada "	1	1	2	4	1
	Cubierta "	15	16	6	37	15
	Neblina "	11	4	3	18	8
	Rocío. "	2	—	—	2	—
	Helada "	—	—	—	—	—
	Lluvia "	2	—	—	2	—
	Granizo "	—	—	—	—	3
	Tempestad "	—	—	—	—	—
	Promedio nublado	0.31	0.30	0.42	0.62	0.67

Observado por varios i calculado por A. Krahnass.
NOTA.—Desde ahora, las observaciones trihorarias que faltaren se completarán por medio de los inscriptores nuevos: Barógrafo de Richard con escala de 4m. 25 por uno de presion, Termógrafo de Richard con escala de 2m. 43 por 1° c. Higrómetro Richard.

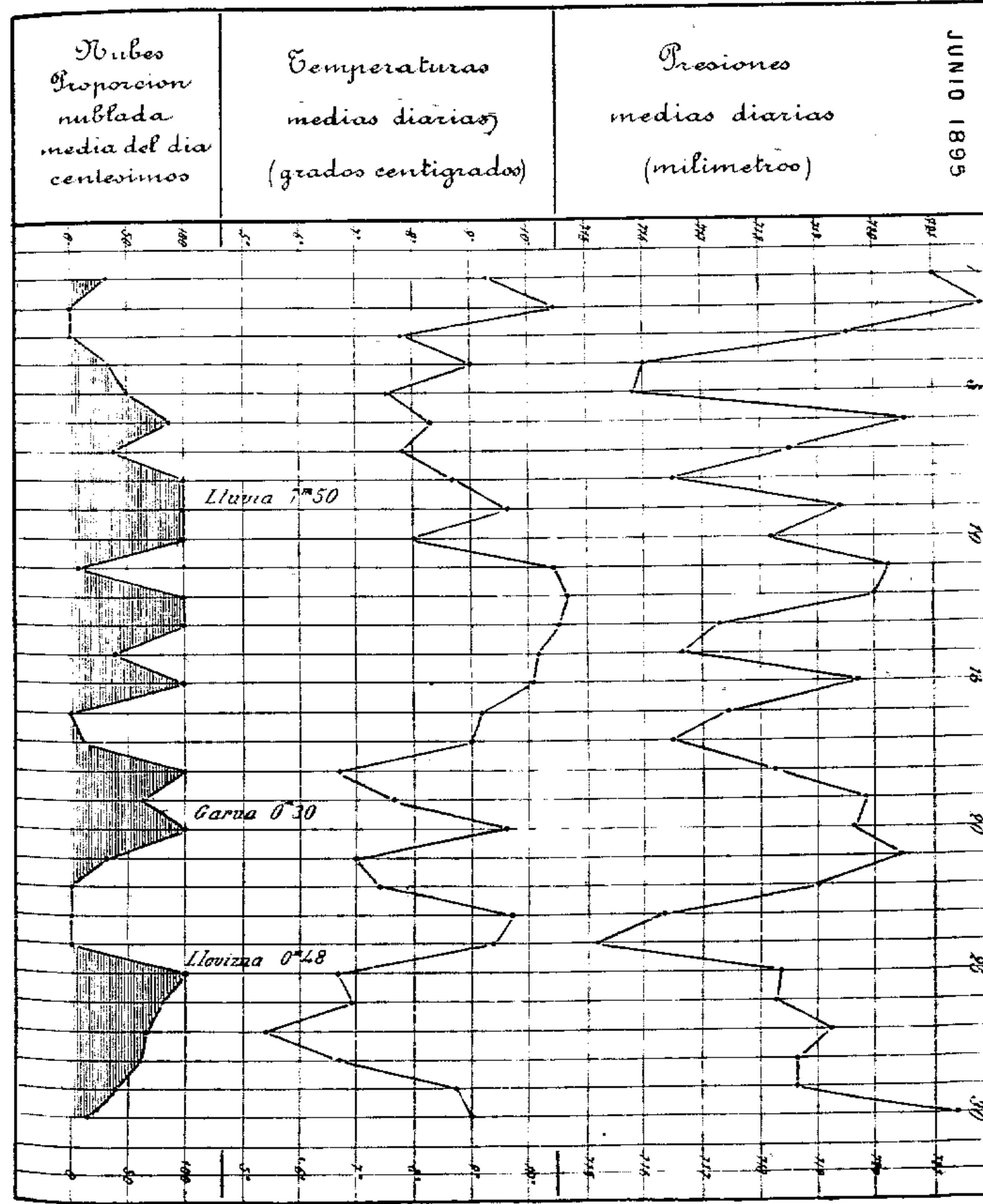
Junio de 1895	Promedio del mes	VALORES			PROMEDIOS DIARIOS			Oscilaciones diarias		
		máx.	min.	Oscilacion	máx.	min.	Oscilacion	máx.	min.	média
Barómetro inscriptor reducido a cero.	718.35	722.40	714.10	8.30	721.84	715.22	6.62	4.60	0.90	2.27
Termómetro inscriptor	8°60 (1)	20°4	0°4	20°0	10°58 (2)	5°40 (3)	5°18	18°0	3°9	10°86
Humedad relativa.	80.1	100	32	68	97	53	44	38	5	20.8
Tension del vapor.	6.28	9.3	3.8	5.5	7.4	4.5	2.9	3.3	0.4	1.45
		10 A. M. a 4 P. M.			Dia entero			TOTAL del mes		Promedio nublado por la curva
		máx.	min.	medio	máx.	min.	medio			
VIENTO	kilóm. recorridos	60.0	3.9	34.7	131.5	23.4	57.3	1767	15 dias con mas de 50%	
	dias	2	8	—	9	13	—	30	7 dias con menos de 10%	
	por hora	10.0	0.6	5.8	5.47	0.97	2.38	100.0	Promedio del mes	
	tanto por 100	—	—	57.3	—	—	100.0			
Evaporacion	mm. dias	2.24	0.00	0.90	2.5	0.0	1.19	36.7		
	tanto por 100	24	21	—	24	27	—	30		
		—	—	76.4	—	—	100.0			
Lluvia mm.								8.74	52%	
PROMEDIOS I HORAS DE LOS 4 MINIMOS I MAXIMOS DIARIOS										
		1.º min.	1.º máx.	2.º min.	2.º máx.	Promedio				
Presiones		718.33	719.29	717.79	718.83	718.56				
Horas medias		4.20 A. M.	9.4 A. M.	3.27 P. M.	10.13 P. M.	0.0 superior al promedio mensual				
Variacion		10½ P. M. a 7 A. M.	5 A. M. a 0.30 P. M.	11.20 a 7.20 P.	6 P. M. a 3.0 A. M.					
MAYORES OSCILACIONES HABIDAS EN 24 HORAS CONSECUTIVAS										
Dias		—5 a 6	6 a 7	8 a 9	24 a 25	29 a 30				
Milímetros		—6.55	—5.25	+5.40	+5.50	+5.00				
OSCILACIONES GRANDES EN INTERVALOS RELATIVAMENTE CORTOS										
Dias		2 a 4 en 46 horas;	—7m 90	6 a 8 en 48 horas	—7m 00					
"		4 a 6 " 52 "	+7m 50	21 a 23 " 44 "	—6 80					

Observado i calculado por A. Krahnass.
(1) Las máximas i mínimas dan 9°40 por haber sido cada período de mínima, en jeneral, varias horas mas largo que el de máxima.
(2) (3) Por las máximas i mínimas se ha obtenido 11°35 i 5°20, en los mismos dias 27 i 12.
NOTA.—Las horas medias de mínima i de máxima de temperatura han sido respectivamente 4h 49m A. M. i 2h 13m P. M.

Observatorio Astronómico de Santiago

Observatorio Astronómico de Santiago

OBSERVACIONES

ASTRONÓMICAS I METEOROLÓGICAS

JULIO DE 1895. - TEMBLORES

No ha habido ninguno.

LLUVIAS, GARÚAS, ROCÍOS I HELADAS

Día	Hora	Tiempo	mm.
1.º	Temprano	Helada débil	0.00
6	Del amanecer a 11 A. M.	Lluvia fuerte	24.02
8	Temprano	Helada	0.02
9	4 A. M.	Garúa	0.00
9	3½ P. M.	Goterones	0.00
13	De 2 A. M. adelante	Lluvia	1.44
15	Temprano	Garúa	0.04
21	"	"	0.01
25	"	"	0.02
28	3 P. M. a 12 P. M.	Lluvia fuerte	15.58
31	Temprano	Helada fuerte	0.36
Lluvia de Julio			41.49
" anterior			39.89
Lluvia de los siete primeros meses			81.38

OBSERVATORIO ASTRONÓMICO DE SANTIAGO
SECCION DE METEOROLOGÍA

JULIO DE 1896		7 A. M.	3½ P. M.	10 P. M.	PROMEDIO del mes	7.25 A. M.	
Barómetro normal reducido a cero	Presion média.	718.15	717.99	718.45	718.19	718.30	
	" máxima	23.30	22.50	23.20	—	23.40	
	" mínima	14.20	14.54	13.70	—	14.30	
Termómetro normal centig.	Temperatura média.	5°46	13°77	8°23	9°16	5°89	
	" máxima	9°60	19°10	11°00	—	10°10	
	" mínima	-0°30	7°10	2°40	—	0°00	
Psicrómetro	Humedad relativa média	87.2	55.0	82.6	76.0	87.1	
	" " máxima	100.0	92.0	100.0	—	97.0	
	" " mínima	72.0	29.0	75.0	—	75.0	
	Tension del vapor média	5.93	6.65	6.74	6.44	6.11	
	" " máxima	8.10	9.20	9.30	—	8.20	
" " mínima	4.30	3.30	4.60	—	4.30		
Vientos	Direccion (veces)	N	1	—	—	1	—
		NE	2	—	1	3	5
		E	5	—	6	11	3
		SE	1	8	1	10	1
		S	—	4	3	7	—
		SW	1	9	1	11	2
		W	1	1	—	2	—
		NW	1	3	—	4	—
Calma	7	1	8	16	10		
Velocidad por minuto	média	36.3	42.4	40.7	51.5 ⁽¹⁾	35.2	
	máxima	100.0	190.0	145.0	—	130.0	
	mínima	0.0	0.0	0.0	—	0.0	
Atmósfera	Despejada (veces).	4	5	4	13	4	
	Nublada	3	4	3	10	4	
	Cubierta	13	19	11	43	13	
	Neblina	1	—	—	1	1	
	Rocío	—	—	—	—	—	
	Helada	3	—	—	3	—	
	Lluvia	1	1	—	2	1	
	Granizo	—	—	—	—	—	
	Tempestad	—	—	—	—	—	
	Promedio nublado	0.75	0.73	0.69	0.73	0.74	

(1) En efecto, la velocidad observada 23 dias, entre 10 i 12 A. M. dió: 1.ª década, 47m7; 2.ª década, 107m9; i 3.ª década, 114m4, con término medio de 86mo, por los 23 dias, a esa hora.
Observado por varios i calculado por A. Krahnass.

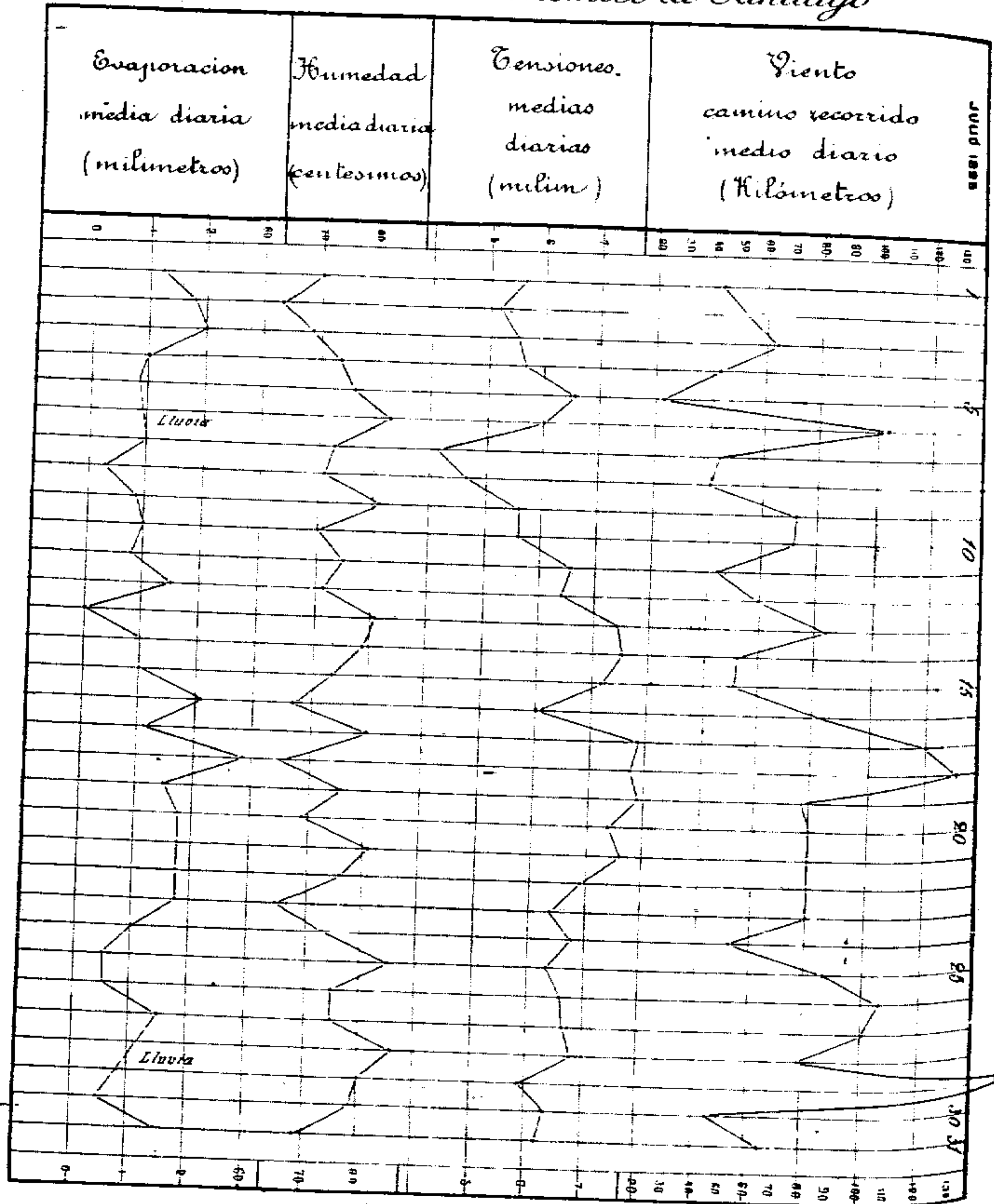
Julio de 1895	Promedio del mes	VALORES			PROMEDIOS DIARIOS			Oscilaciones diarias			
		máx.	mín.	Oscilacion	máx.	mín.	Oscilacion	máx.	mín.	média	
Barómetro inscriptor reducido a cero (1)	718.61	724.55	713.60	10.95	723.29	715.34	6.95	6.35	1.00	2.61	
Termómetro inscriptor (2)	9°18	20°25	-0°60	20°85	12°43	4°79	7°64	16°15	2°95	10°44	
Higrómetro inscriptor (3)	74	93	23	70	86	63	23	69	15	47	
Tension del vapor.	6.44	9.2	3.3	5.9	7.93	4.13	3.80	3.60	0.5	1.65	
		4 veces	el 20	—	28	23	—	20	9	—	
		21	7	—	17 i 19	7	—	20	2	—	
		10 A. M. a 4 P. M.			Dia entero			TOTAL del mes	Proporción nublada por la curva		
		máx.	mín.	medio	máx.	mín.	medio				
VIENTO	kilómts. recorridos	79.2	6.7	29.8	150.0	23.2	73.2	2268	21 dias con mas de 50%		
	dias	18	5	—	29	5	—	—			
	por hora tanto por 100	13.2	1.1	4.96	6.25	0.96	3.05	—			
Evaporacion	mm.	2.52	0.0	1.03	2.9	0.0	1.22	34.3	2 dias con menos de 10%		
	dias	18	13	—	18	13	—	28			
	tanto por 100	—	—	86.2	—	—	100.0	—	Promedio del mes		
Lluvia mm.							41.49	62%			
		PROMEDIOS I HORAS DE LOS 4 MINIMOS I MÁXIMOS DIARIOS									
		1.º mín.	1.º máx.	2.º mín.	2.º máx.	Promedio					
Barómetro inscriptor reducido a cero	Presiones	717.98	719.09	717.71	719.16	718.45					
	Horas médias	5.37 A. M.	10.40 A. M.	4.0 P. M.	10.4 P. M.	0.13 menor que promedio mensual					
	Variacion	0.30 a. 9 a. m.	8.30 a. 4.25 p.	1.30 p. 7.30 p.	5.30 p. 3 a. m.						
		MAYORES OSCILACIONES HABIDAS EN 24 HORAS CONSECUTIVAS									
Barómetro inscriptor reducido a cero	Dias	-6 a 7	7 a 8	9	11 a 12	28 a 29					
	Milímetros	+6.80	-6.35	-5.50	+5.50	+6.45					
		OSCILACIONES GRANDES EN INTERVALOS RELATIVAMENTE CORTOS									
		Dias 6 a 7 en 27½ horas; +7m 15			10 a 12 en 51 horas			-8m 10			
		" 7 a 8 " 30 " -8m 65			27 a 29 " 53 "			+7 60			
		" 8 a 10 " 42½ " +7m 60									

(1) (2) (3) Desde este mes, las médias diarias i mensuales de presion, temperatura i humedad son calculadas por las curvas de los tres instrumentos inscriptores correspondientes.
Observado i calculado por A. Krahnass.

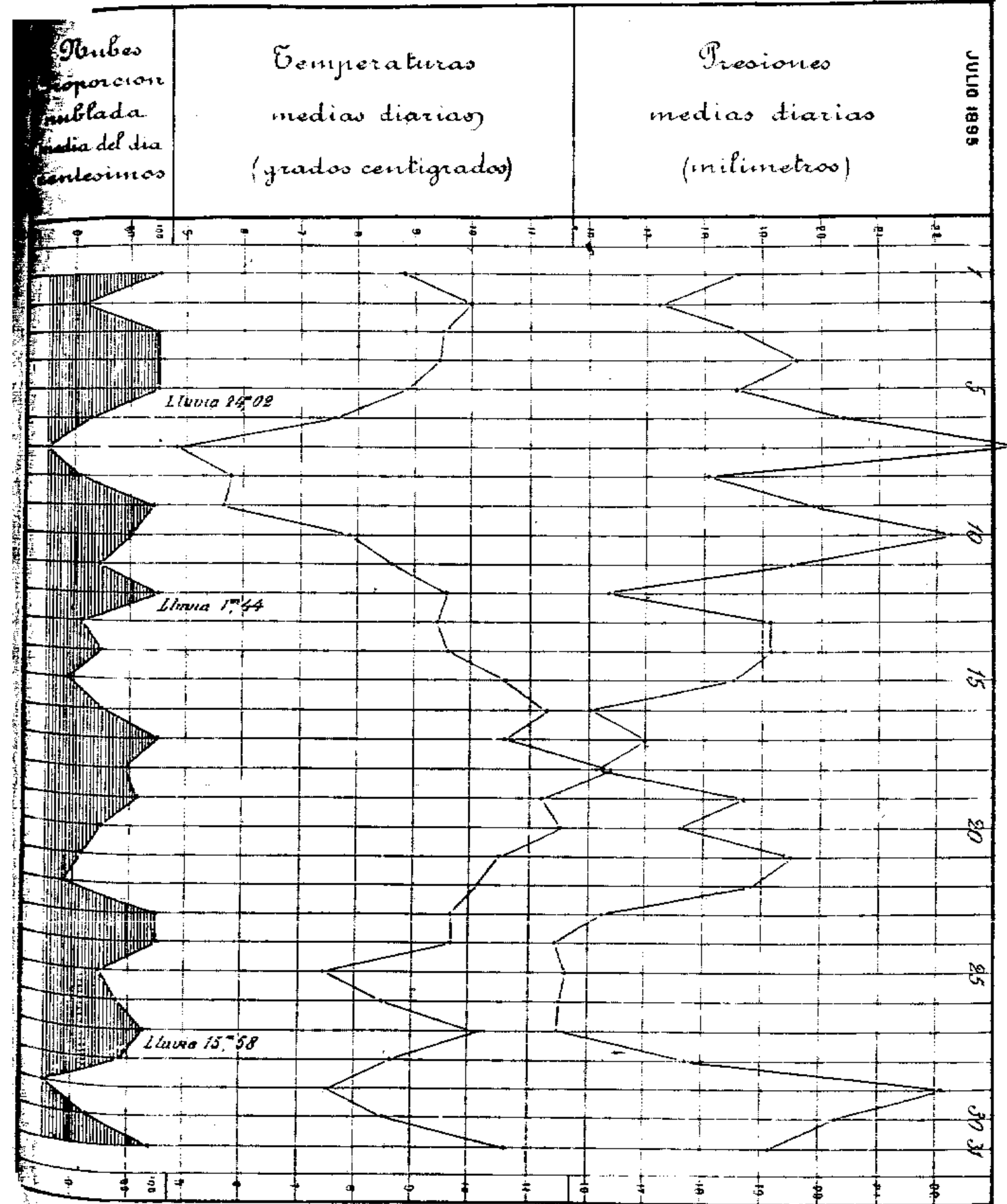
A. OBRECHT

Director del Observatorio Astronómico
Profesor de las clases de mecánica i cálculo diferencial e integral de la Universidad

Observatorio Astronómico de Santiago

Observatorio Astronómico de Santiago

te / General de los Reales Exercitos, Commandante de Granaderos, Thenien te Coronel de el Regimiento de Rs. Guardias Españolas, Gentil Hombre de / Camara de S. Mag. con exercicio, Governador de Barcelona en lo Polytico, / y Militar, Vi-Rey, Governador, y Capitan General de esta Nueva / España, y Prefidente de la Real Audiencia, &c / (*Filete*). Impresa con las licencias necessarias en / Mexico, por los Herederos de la Viuda de D. Joseph Bernardo / de Hogal. Año de 1756.

4.º—Port.—v. en bl.—23 hojs. prels.—35 pp.—T. bi.—Apostillado.

Prels.:—Def.: Mexico, 24 de Abril de 1756.—Parecer del capuchino Fr. Lorenzo de Vélez: México, 20 de Mayo de 1756.—Parecer del P. don Pedro Anoso Mayoral: 4 de Mayo de id.—Dictamen de Fr. Felipe Prieto: 10 de Abril de id.—Lic. del Gob.: 4 de Abril; del Ord., 27 de Abril, y de la Orden, 12 del mismo mes y año.—Al lector.—Soneto de una pasionado del autor.

M. B.

PURDICK y SIMPSON, *Bibl. Mexicana*, n. 575.

483.—Sermon en las honras del P. Fr. Pedro Navarrete, Padre de todas las Provincias de esta Nueva España, Islas adyacentes, y Philipinas. Por Fr. Francisco Antonio Hortigosa. Mexico, Imprenta de la Biblioteca Mexicana, 1756, 4.º

BERISTAIN, t. II, n. 95. Llama al autor Fernando.

PURDICK y SIMPSON, *Bibl. Mexicana*, n. 815.

J. T. MEDINA

(Continuará)

OBSERVACIONES
ASTRONÓMICAS I METEOROLÓGICAS

AGOSTO DE 1896.—TEMBLORES

1 el día 12 a 11 h. P. M.—Oscilacion NS.—Regular.

LLUVIAS, GARÚAS, ROCÍOS I HELADAS

Día	Hora	Tiempo	mm.
2	Temprano	Garúa	0.01
3	"	"	0.12
4	1 P. M. a 4 P. M.	Lluvia	4.30
6-7	11½ P. M a 6½ P. M.	Lluvia grande	61.30
9-10-11	10 A. M. a 3 A. M.	" "	43.00
13	Temprano	Helada	0.01
14-15	0 h. 30 P. M. a amanecer	Lluvia	9.46
16	0.15 P. M. a 3 h. P. M.	"	0.18
17	Temprano	Garúa	0.05
19	Todo el día	Lluvia	9.08
21	Amanecer a 11 h. A. M.	"	3.80
22	Temprano	Helada	0.20
23	"	Garúa	0.06
24	"	"	0.04
25	10½ A. M a 9½ h. P. M.	Lluvia fuerte	18.60
30	Temprano	Garúa	0.02
Lluvias de Agosto			150.24
" anteriores			81.38
Suma desde Enero			231.62

OBSERVATORIO ASTRONÓMICO DE SANTIAGO
SECCION DE METEOROLOGÍA

AGOSTO DE 1896		7 A. M.	3½ P. M.	10 P. M.	PROMEDIO del mes	7.25 A. M.	
Barómetro normal reducido a cero	Presion média.	717.49	717.31	717.57	717.46	717.52	
	" máxima	23.30	20.55	22.30	—	23.35	
	" mínima	14.15	13.75	11.00	—	14.14	
Termómetro normal centígr.	Temperatura média.	7°06	12°39	9°31	9°07	7°62	
	" máxima	10°80	20°00	12°80	—	10°80	
	" mínima	2°30	8°30	2°70	—	3°20	
Psicrómetro	Humedad relativa média	92.8	66.8	84.0	82.30	86.2	
	" " máxima	98.0	100.0	100.0	—	97.0	
	" " mínima	67.0	35.0	66.0	—	64.0	
	Tension del vapor média	6.67	7.29	7.65	7.21	6.80	
	" " máxima	8.60	9.70	9.30	—	8.60	
" " mínima	4.70	4.10	4.90	—	4.10		
Vientos	Direccion (veces)	N	—	—	—	—	
		NE	—	2	3	5	1
		E	3	—	2	5	3
		SE	—	9	4	13	—
		S	—	3	2	5	1
		SW	1	9	1	11	1
		W	—	1	—	1	—
NW	—	2	—	1	—		
Calma	11	—	8	19	13		
Velocidad por minuto	média	m. 30.0	m. 83.2	m. 35.3	m. 61.1	m. 35.0	
	máxima	140.0	350.0	105.0	—	140.0	
	mínima	0.0	1.0	0.0	—	0.0	
Atmósfera	Despejada (veces)	4	5	8	17	6	
	Nublada	1	7	—	8	—	
	Cubierta	15	21	15	51	15	
	Neblina	2	1	1	4	1	
	Rocío	—	—	—	—	—	
	Helada	2	—	—	2	2	
	Lluvia	5	8	3	16	5	
	Granizo	—	—	—	—	—	
	Tempestad	—	—	—	—	—	
	Promedio nublado	0.78	0.74	0.65	0.72	0.72	

Observado por varios i calculado por A. Krahnass.

Agosto de 1896	Promedio del mes	VALORES			PROMEDIOS DIARIOS			Oscilaciones diarias			
		máx.	min.	Oscilacion	máx.	min.	Oscilacion	máx.	min.	média	
Barómetro inscriptor reducido a cero.	717.49	723.30	711.80	11.50	721.65	714.83	6.82	6.85	0.90	2.90	
Termómetro inscriptor.	9°88'	20°10'	2.00	18°10'	12°72'	5°18'	7°54'	14°20'	1°45'	7°36'	
Higrómetro inscriptor.	0.79	0.94	0.30	0.64	0.90	0.68	0.22	0.61	0.12	0.36	
Tension del vapor.	7.23	9.7	4.1	5.6	9.0	4.7	4.3	4.2	0.4	1.66	
		10 A. M. a 4 P. M.			Dia entero			TOTAL del mes	Promedio nublado (por la curva)		
		max.	min.	medio	max.	min.	medio				
VIENTO	kilomet. recorrid. dias	74.60	13.14	34.96	175.20	35.00	38.0	27.29	20 dias con mas de 50%		
	por hora tanto por 100	20	16	—	29	22	—	—	4 dias con menos de 10%		
		12.43	2.19	5.83	7.30	1.37	3.67	31 dias	Promedio del mes		
Evaporacion	mm. dias	1.66	0.00	0.67	3.00	0.5	1.84	29.5			
	tanto por 100	29	varios	—	varios	16	—	16 dias	64.4%		
Lluvia mm.							150.24				
PROMEDIOS I HORAS DE LOS 4 MÍNIMOS I MÁXIMOS DIARIOS											
		1.º mín.	1.º máx.	2.º mín.	2.º máx.	Promedio					
Presiones	716.94	718.07	716.78	718.04	717.46						
Horas médias	4.18 A. M.	10.18 A. M.	3.36 P. M.	9.36 P. M.	0.03 menor que promedio mensual						
Variacion	1 a. 9.12 a.	7 a. 1.36 p.	0 p. 7.18 p.	4 p. 1.30 a. m.							
MAYORES OSCILACIONES HABIDAS EN 24 HORAS CONSECUTIVAS											
Dias	— 7	11	12 a 13	25	29						
Milímetros	+5.20	+6.85	-7.50	+5.00	+4.90						
OSCILACIONES GRANDES EN INTERVALOS RELATIVAMENTE CORTOS											
Dias	7 a 9 en 32 horas;	-6m 20	13 a 15 en 44 horas	+7m 00							
"	11 a 12 " 31½ "	+7m 80	18 a 20 " 46 "	+6.50							
"	12 a 13 " 30½ "	-10m 80	26 a 28 " 63 "	-10.50							

Observado i calculado por A. Krahnass.

A. OBRECHT

Director del Observatorio Astronómico
Profesor de las clases de mecánica i cálculo diferencial e integral de la Universidad

tenían muy pocas esperanzas de que el ejército inglés se moviera de Portugal i raya de Galicia. Napoleón en Madrid deshaciendo el Consejo de Castilla, desbaratando la Inquisición, suprimiendo las aduanas pirenaicas. José Bonaparte volvía a su trono de la coronada villa el 2 de Enero de 1809.

GABRIEL RENE-MORENO

OBSERVACIONES

ASTRONÓMICAS I METEOROLÓGICAS

SETIEMBRE DE 1895.—TEMBLORES

Días	Horas	Clase	Dirección	Fuerza	Duración
15	9.54½ P. M.	un golpe re- tumbante con vibración	—	muy fuerte	—
19	3.56 A. M.	oscilación	NS	mediana	30 ^s

LLUVIAS, GARÚAS, ETC.

Día	Hora	Tiempo	mm.
1.º i 4		Garúas nocturnas	0.00
5	todo el día	Lluvia	3.05
6	12 A. M. a ?	"	19.20
27	6 A. M. a 4½ P. M.	"	22.50
28	Temprano	Garúa	0.10
Suma			44.85
Lluvias anteriores			231.62
Suma desde Enero.			276.47

OBSERVATORIO ASTRONÓMICO DE SANTIAGO
SECCION DE METEOROLOGÍA

SEPTIEMBRE DE 1895		7 A. M.	3½ P. M.	10 P. M.	PROMEDIO del mes	7.25 A. M.	
Barómetro normal reducido a cero	Presion média.	17.69	17.11	17.93	17.58	18.02	
	" máxima	22.18	20.85	21.20	—	22.99	
	" mínima	14.54	13.40	14.60	—	14.57	
Termómetro normal centig.	Temperatura média.	9°28	16°58	9°89	11°92	9°96	
	" máxima	15.10	24.00	12.70	—	16.00	
	" mínima	5.20	7.00	5.50	—	5.30	
Pícnómetro	Humedad relativa média	79	57	82	76.7	90	
	" " máxima	100	88	96	—	100	
	" " mínima	73	33	64	—	75	
	Tension del vapor média	8.1	7.9	7.5	7.8	8.4	
	" " máxima	11.2	10.3	9.3	—	11.7	
" " mínima	5.9	6.1	5.7	—	5.0		
Vientos	Direccion (veces)	N	—	—	—	—	
		NE	—	1	1	2	—
		E	—	1	2	3	—
		SE	1	3	2	6	1
		S	3	4	1	8	5
		SW	2	17	1	20	—
		W	—	—	—	—	—
NW	1	—	—	1	1		
Calma	5	1	7	13	5		
Velocidad por minuto	média	m.	m.	m.	m.	m.	
	máxima	62	132	38	67	59	
	mínima	150	345	140	—	150	
Atmósfera	Despejada (veces).	4	6	5	15	3	
	Nublada	4	11	1	16	3	
	Cubierta	15	13	7	35	13	
	Neblina	4	—	—	4	3	
	Rocío	—	—	—	—	—	
	Helada	—	—	—	—	—	
	Lluvia	3	1	—	4	3	
	Granizo	—	1	—	1	—	
	Temj estad	—	—	—	—	—	
	Promedio nublado	0.76	0.65	0.60	0.67	0.76	

- Observado por varios i calculado por A. Krahnass.

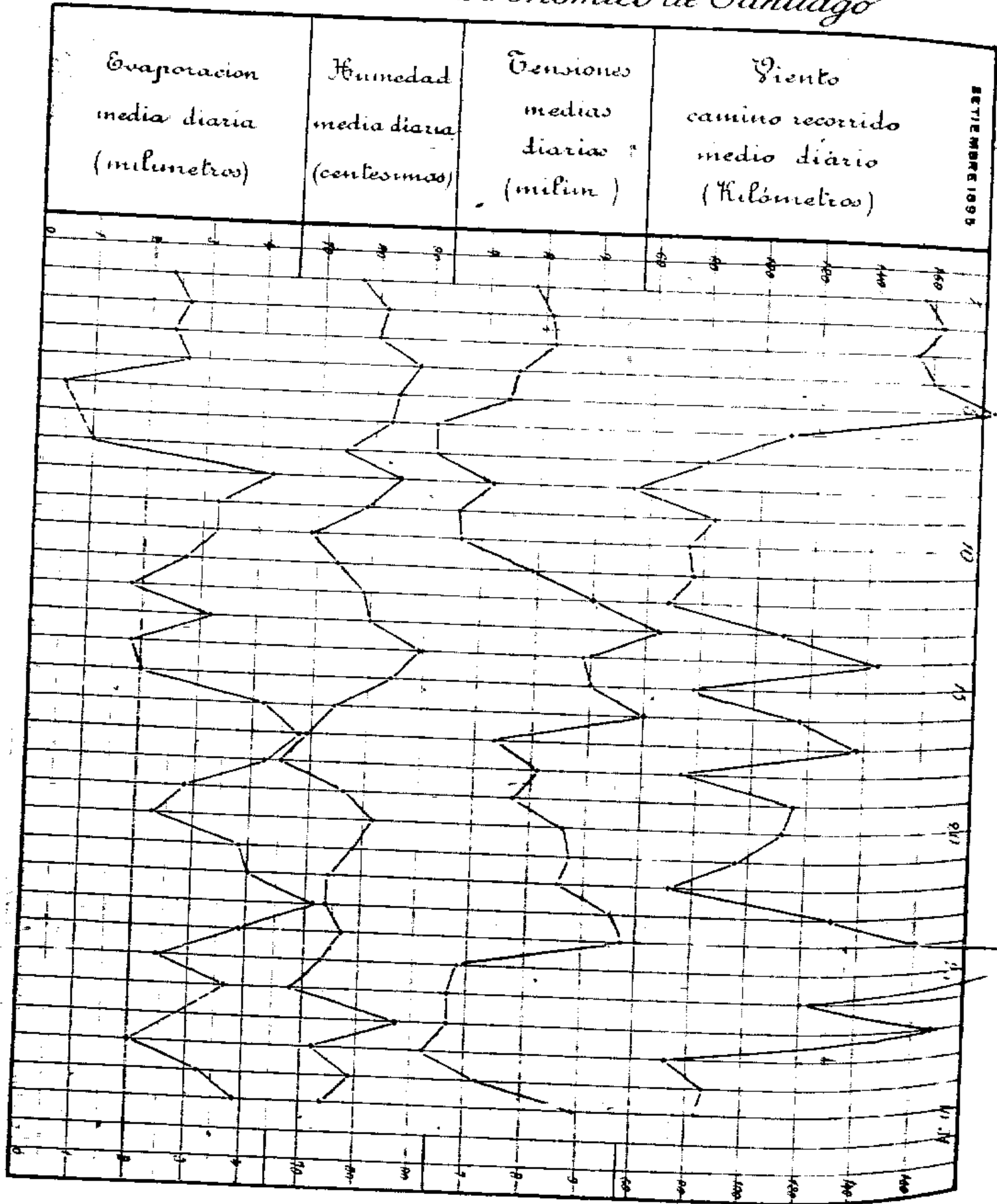
Setiembre de 1895	Promedio del mes	VALORES			PROMEDIOS DIARIOS			Oscilaciones diarias			
		máx.	min.	Oscilacion	máx.	min.	Oscilacion	máx.	min.	média	
Barómetro inscriptor reducido a cero.	719.59	722.20	713.45	8.75	720.75	714.77	5.98	5.30	1.00	2.08	
Termómetro inscriptor.	11°68	25°30	3°70	21°60	15°20	7°15	8°05	18°10	2°70	10°51	
Higrómetro inscriptor.	0.77	0.98	0.25	0.73	0.89	0.65	0.24	0.68	0.11	0.43	
Tension del vapor.	7.52	11.2	5.7	5.5	10.1	6.1	4.0	4.1	0.1	1.32	
		10 A. M. a 4 P. M.			Dia entero			TOTAL del mes	Promedio nublado (por la curva)		
		máx.	min.	medio	máx.	min.	medio				
VIENTO	Altim. recorri.	100.2	19.0	56.2	231.0	53.6	96.5	2895	23 dias con mas de 50%		
	dias.	23	6	—	25	8	—	—			
	por hora tanto por 100	18.2	3.2	9.4	9.6	2.2	4.0	100.0	3 dias con ménos de 10%		
Evaporacion	mm.	4.33	0.30	1.97	5.10	0.50	1.93	82.0	Promedio del mes		
	dias	23	4	—	23	5	—	—			
	tanto por 100	—	—	63.0	—	—	100.0	100.0	70%		
Lluvia mm.						44 m	85				
PROMEDIOS I HORAS DE LOS 4 MÍNIMOS I MÁXIMOS DIARIOS											
		1.º mín.	1.º máx.	2.º mín.	2.º máx.	Promedio					
Barómetro inscriptor reducido a cero	Presiones	717.39	718.26	716.89	718.00	717.63					
	Horas médias	4.33 A. M.	9.15 A. M.	3.30 P. M.	9.18 P. M.	0.04 mayor que promedio mensual					
	Variacion	2½ a 6½	7½ a 11½	1 a 5½	6 h. 13½						
MAYORES OSCILACIONES HABIDAS EN 24 HORAS CONSECUTIVAS											
Barómetro inscriptor	Dias	el 27									
	Milímetros	+5.60									
OSCILACIONES GRANDES EN INTERVALOS RELATIVAMENTE CORTOS											
		Dias 5 a 7 - 7m50 en 44 horas.									
		" 26 a 28 + 6.60 " 42 "									
		" 28 a 30 - 8.20 " 54 "									

Observado i calculado por A. Krahnass.

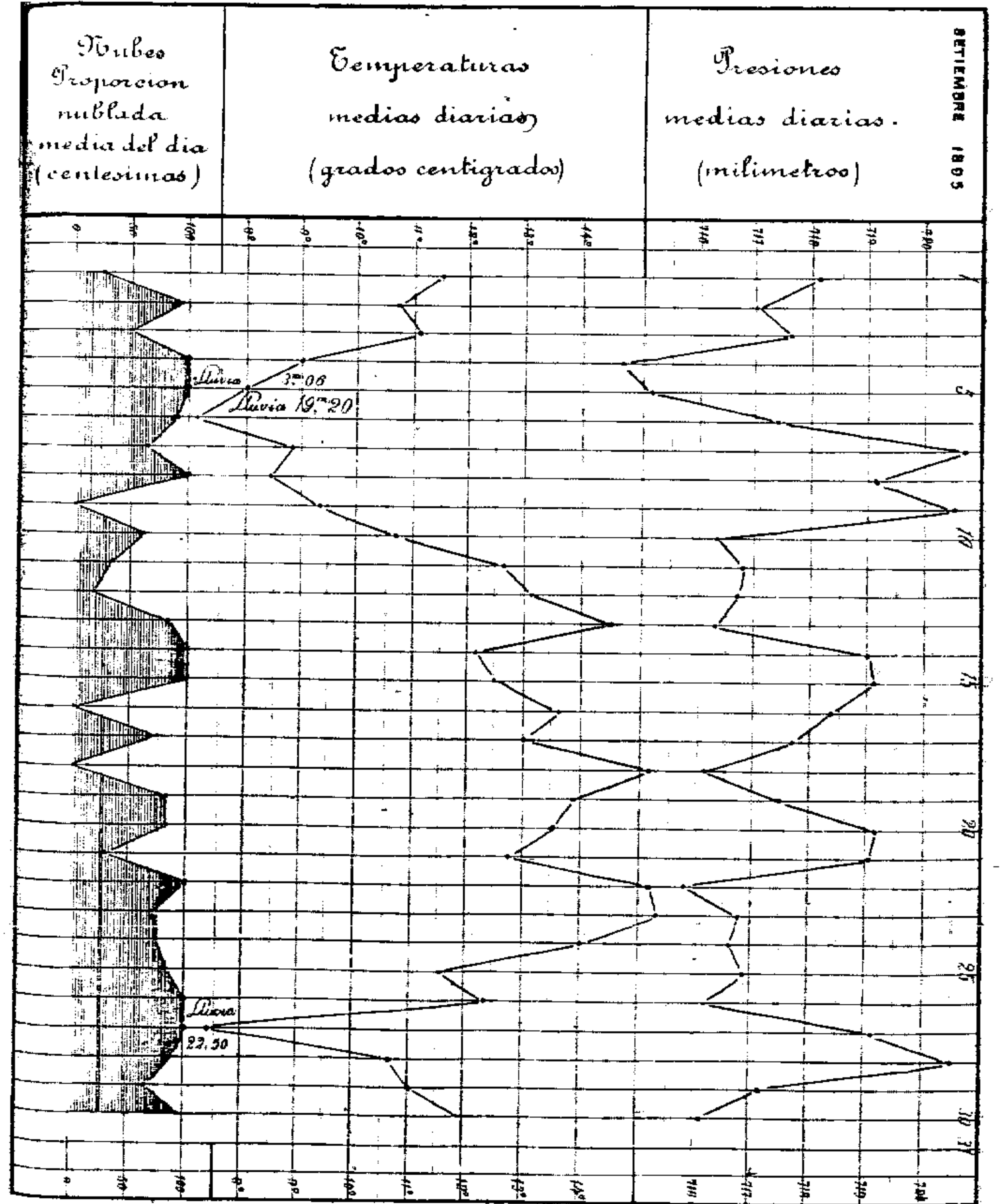
A. OBRECHT

Director del Observatorio Astronómico
Profesor de las clases de mecánica i cálculo diferencial e integral de la Universidad

Observatorio Astronómico de Santiago

Observatorio Astronómico de Santiago

Angulo del cono	Coefficiente de contraccion.	Coefficiente de la velocidad.	Coefficiente del gasto.
	<i>m</i>	<i>μ</i>	<i>m μ</i>
0	1,00	0,82	0,82
12°	0,99	0,96	0,94
30°	0,92	0,98	0,90
49°	0,86	0,98	0,85
180°	0,62	1,00	0,62

Se ve que el máximo de gasto corresponde al ángulo de 12°.

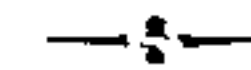
A. OBRECHT

(Continuará).

OBSERVACIONES

ASTRONÓMICAS I METEOROLÓGICAS

OCTUBRE DE 1895.—TEMBLORES

Días	Horas	Clase	Direccion	Fuerza	Duracion
1 el 23	6½ P. M.	Vibracion	—	—	—

LLUVIAS, GARÚAS, ETC.

Día	Hora	Tiempo	mm.
2	Temprano	Garúa	0.04
4	11.25 A. M. a 7 P. M.	Lluvia	1.80
5	Temprano	Garúa	0.01
6	"	"	0.05
11	3.25 P. M. a 9.30 P. M.	Lluvia	4.40
11	Temprano	Rocío	—
18	7 P. M.	Goterones	—
18-19	Noche i dia	Lluvia	2.00
20	Temprano	Garúa	0.05
22	"	Rocío	—
23	"	"	—
Suma			8.35
Suma anterior			276.47
Suma desde Enero.			284.82

OBSERVATORIO ASTRONÓMICO DE SANTIAGO
SECCION DE METEOROLOGÍA

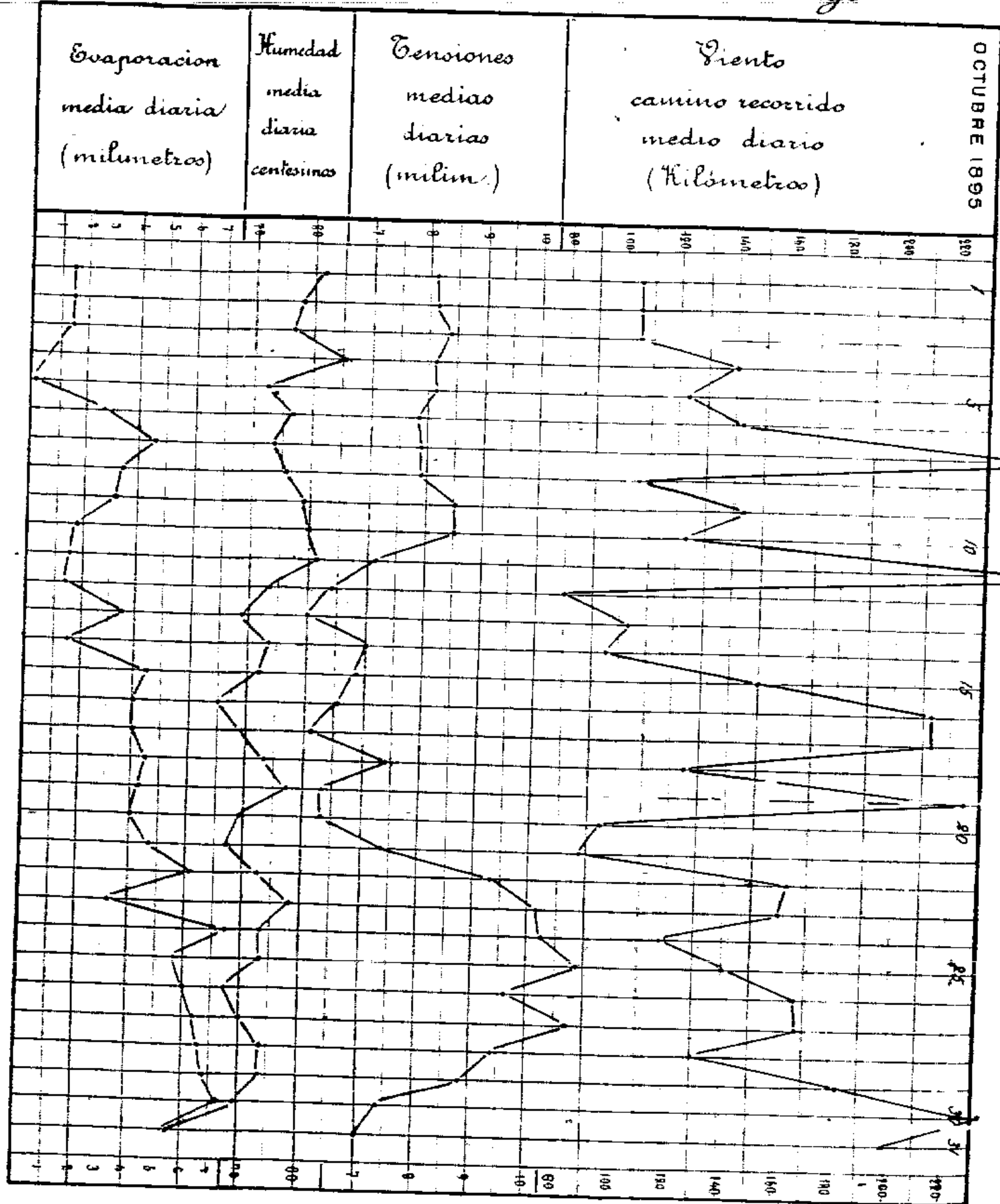
OCTUBRE DE 1896		7 A. M.	2 P. M.	10 P. M.	PROMEDIO del mes	7.25 A. M.	
Barómetro normal reducido a cero	Presion média.	700 + 17.83	17.20	17.75	17.59	17.84	
	" máxima	700 + 22.81	22.00	24.72	—	22.77	
	" mínima	700 + 13.73	12.40	12.94	—	13.80	
Termómetro normal corrig.	Temperatura média.	10°86	17°45	10°80	13°04	11°82	
	" máxima	16.30	25.20	15.50	—	17.10	
	" mínima	6.90	10.10	7.00	—	8.00	
Psicrómetro	Humedad relativa média	86	53	80	73.0	79	
	" " máxima	100	80	93	—	96	
	" " mínima	73	33	57	—	70	
	Tension del vapor média	8.4	7.8	7.8	8.01	8.5	
Vientos	" " máxima	10.9	11.5	11.5	—	11.5	
	" " mínima	6.1	4.8	5.3	—	5.4	
	Direccion (veces)	N	—	—	—	—	—
		NE	—	—	1	2	—
		E	1	—	—	1	—
		SE	2	2	1	5	2
S		2	2	6	10	2	
SW		4	20	9	33	5	
W	1	1	—	2	1		
NW	2	1	4	7	3		
Calma	—	1	5	6	1		
Velocidad por minuto	média	m. 70	m. 196	m. 70	m. 104.2	m. 79	
	máxima	150	350	225	—	165	
	mínima	17	0	1	—	0	
Atmósfera	Despejada (veces).	6	10	8	24	7	
	Nublada	1	11	8	20	1	
	Cubierta.	8	8	12	28	9	
	Neblina	1	—	—	1	—	
	Rocío	—	—	—	—	—	
	Helada	—	—	—	—	—	
	Lluvia	—	2	—	2	—	
	Granizo	—	—	—	—	—	
	Tempestad	—	—	—	—	—	
	Promedio nublado	0.59	0.46	0.61	0.55	0.58	

Octubre de 1896	Promedio del mes	VALORES			PROMEDIOS DIARIOS			Oscilaciones diarias			
		máx.	mín.	Oscilacion	máx.	mín.	Oscilacion	máx.	mín.	média	
Barómetro inscriptor reducido a cero.	717.47	725.25	711.80	13.45	722.10	713.38	8.72	5.60	0.85	2.57	
Termómetro inscriptor.	13°02	25°50	3°10	22°40	17°71	8°69	9°02	15°6	3°8	10°43	
Higrómetro inscriptor.	0.73	0.99	0.19	0.80	0.85	0.57	0.28	0.77	0.28	0.46	
Tension del vapor.	8.01	11.5	4.8	6.7	10.8	6.0	4.8	3.1	0.3	1.5	
		25/27	20	—	25	13	—	20	24	—	
		10 A. M. a 4 P. M. 27 dias			4 P. M. a 10 P. M. 22 dias			4 P. M. a 4 P. M. 31 dias enteros			TOTAL del mes
		máx.	mín.	medio	máx.	mín.	medio	máx.	mín.	medio	
VIENTO	kilóm. recorridos dias	126.0	28.5	72.4	82.3	9.0	36.9	254	80	150.1	4653
	por hora	26	4	—	6	4	—	7.111	12	—	—
	canto por 100	21.0	4.7	10.4	13.7	1.5	6.1	10.7	3.3	6.3	—
		—	—	47.0	—	—	22.0	—	—	100	(31 dias)
Evaporacion	mm. dias	6.3	0.7	3.0	1.3	0.0	0.5	7.5	0.2	4.1	115.9
	canto por 100	28	—	—	29	Var.	—	24	5	—	—
		—	—	70.0	—	—	0.11	—	—	100.0	(28 dias)
Lluvia mm.	8.35 (3 lluvias i 4 garfías)										
PROMEDIOS I HORAS DE LOS 4 MÍNIMOS I MÁXIMOS DIARIOS											
	1.º mín.	1.º máx.	2.º mín.	2.º máx.	Promedio						
Presiones	716.94	718.18	716.91	717.97	717.50						
Horas medias	3.26 A. M.	9.39 A. M.	4.08 P. M.	9.24 P. M.	0.03 mayor que promedio mensual						
Variaciones	11½ pm a 5 am	5½ am a 4 pm	½ h. p. a 7 p.	6½ p. a 12½ p.							
MAYORES OSCILACIONES HABIDAS EN 24 HORAS CONSECUTIVAS											
Dias	1	11	11-12	17-18	23-24						
Milímetros	+4.40	+5.30	-4.10	+4.50	-5.90						
OSCILACIONES GRANDES EN INTERVALOS RELATIVAMENTE CORTOS											
Dias	7 a 10	-5.7	en 54 horas.								
"	10 a 11	+6.5	" 40 "								
"	18 a 20	+8.5	" 32 "								
"	20 a 21	-8.2	" 41 "								

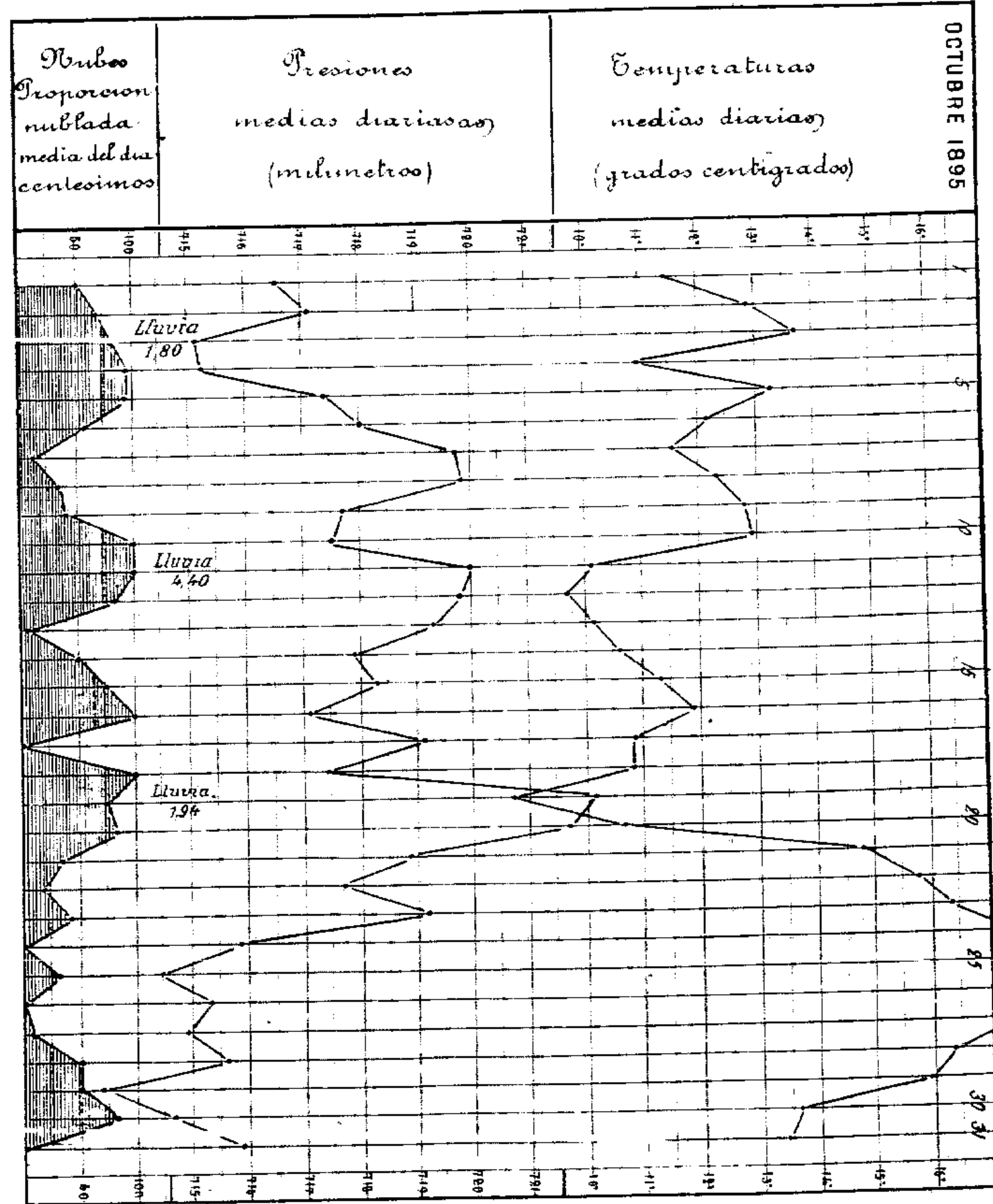
A. OBRECHT

Director del Observatorio Astronómico
Profesor de las clases de mecánica i cálculo diferencial e integral de la Universidad

Observatorio Astronómico de Santiago

Observatorio Astronómico de Santiago

CELADA (Frai José Antonio), *agustino*.

Se matricula para estudiar el tercer año de Teología, el 30 de junio de 1794. (Lib. 2.º de Matr., fja. 101 vta.)

(Continuará).

OBSERVACIONES

ASTRONÓMICAS I METEOROLÓGICAS

NOVIEMBRE DE 1895. — TEMBLORES

N.º	Día	Horas	Clase del movimiento	Fuerza	Duración
1	el 2	0.9 ^h 45 ^m P. M.	Vibracion	muy débil	3 ^s
2	el 13	{ 5 ^h 43 ^m 40 ^s P. M. 5 ^h 43 ^m 45 ^s P. M. }	2 Vibraciones	—	10. ^s 12 ^s
3	el 23	1½ A. M.	Vibracion	suave	larga
4	el 24	5 ^h A. M.	Varias vibraciones	muy suave	durante 60 ^s

LLUVIAS, GARÚAS, ETC.

Días	Horas	Tiempo	mm.
16	4 P. M.	Goterones	0.0
18	3½ P. M.	"	0.0
25	Temprano	Garúa	0.0
26	— P. M.	Goterones	0.0
27-28	Noche i día	Lluvia	5.20
Suma			5.20
Suma anterior			284.82
Suma desde Enero.			290.02

OBSERVATORIO ASTRONÓMICO DE SANTIAGO
SECCION DE METEOROLOGÍA

NOVIEMBRE DE 1895		7 A. M.	3½ P. M.	10 P. M.	PROMEDIO del mes	7.25 A. M.	
Barómetro normal reducido a cero	Presion média.....	717.27	716.51	717.21	717.00	717.32	
	" máxima.....	21.62	19.71	21.04	—	21.67	
	" mínima.....	13.81	13.10	13.19	—	13.84	
Termómetro normal centígr.	Temperatura média.	14°02	22°07	14°08	16°72	14°68	
	" máxima . . .	18.60	27.50	17.10	—	19.50	
	" mínima . . .	9.50	15.70	11.10	—	10.10	
Psicrómetro	Humedad relativa média	79.6	49.4	78.0	68.9	79.1	
	" " máxima	100	78	94	—	98	
	" " mínima	62	22	37	—	61	
	Tension del vapor média	9.70	9.08	9.17	9.31	9.82	
	" " máxima	13.10	11.50	11.20	—	12.70	
	" " mínima	6.50	4.70	5.30	—	7.00	
Vientos	Direccion (veces)	N	—	—	—	—	
		NE	—	—	—	—	
		E	—	—	1	1	—
		SE	2	1	6	9	3
		S	3	3	4	10	3
		SW	8	25	9	42	7
		W	1	—	—	1	4
NW	2	1	2	5	2		
Calma	—	—	2	2	1		
Velocidad por minuto	média	m.	m.	m.	m.	m.	
	máxima	73.0	231.2	60.8	115.6	40.7	
	mínima	150.0	385.0	150.0	—	200.0	
Atmósfera	Despejada (veces).	7	9	18	34	8	
	Nublada " . . .	5	4	—	9	4	
	Cubierta " . . .	5	17	9	31	5	
	Neblina " . . .	1	—	—	1	1	
	Rocío " . . .	—	—	2	2	—	
	Helada " . . .	—	—	—	—	—	
	Lluvia " . . .	—	1	1	2	—	
	Granizo " . . .	—	—	—	—	—	
	Tempestad . . .	—	—	—	—	—	
	Promedio nublado	0.441	0.597	0.364	0.474	0.438	

Nótese las discrepancias de los promedios mensuales sacados de las observaciones tri-horarias, con los sacados de los diagramas de los instrumentos inscriptores.

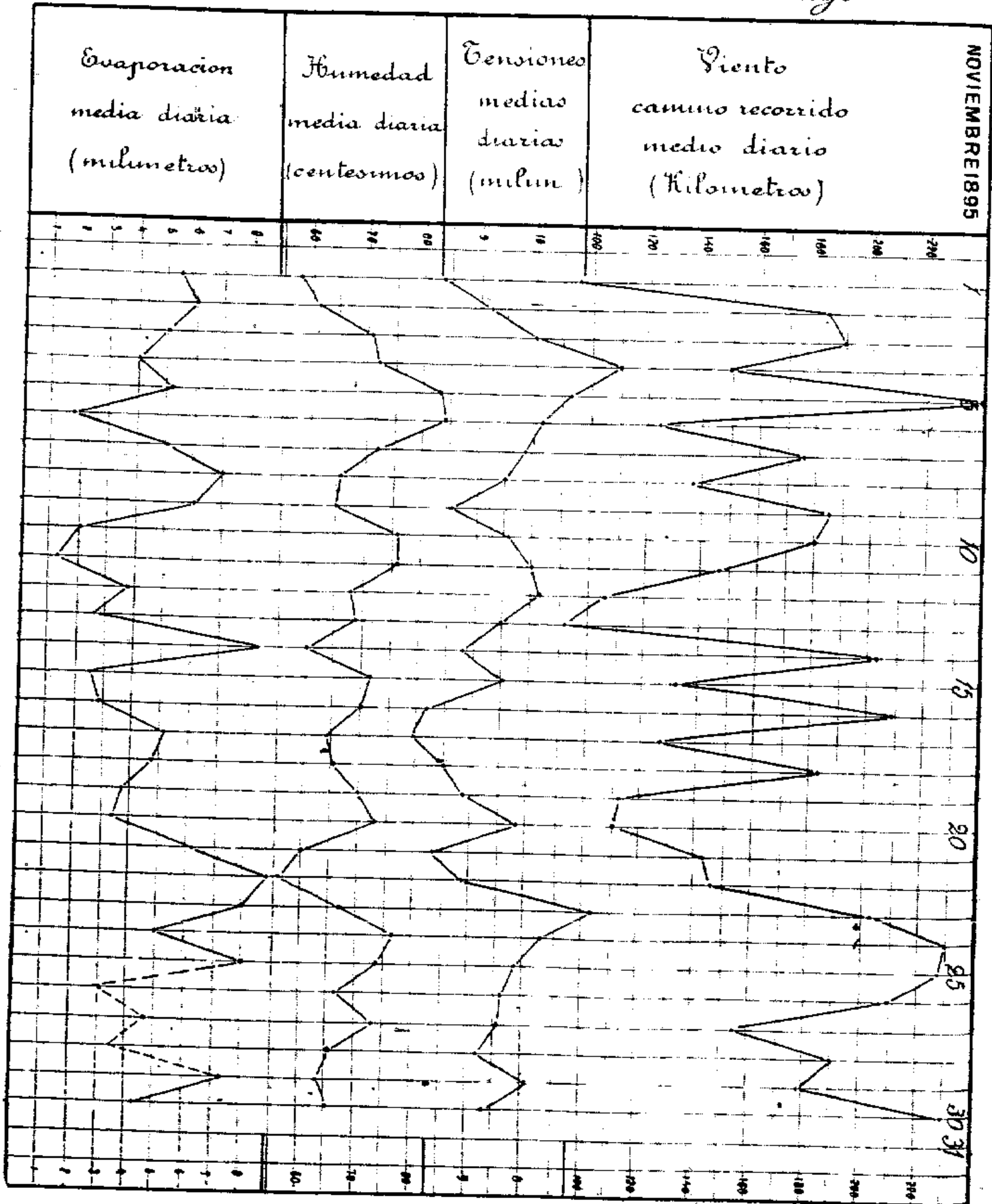
Noviembre de 1895	Promedio del mes	VALORES			PROMEDIOS DIARIOS			Oscilaciones diarias			
		máx.	min.	Oscilacion	máx.	min.	Oscilacion	máx.	min.	média	
Barómetro inscriptor reducido a cero.	717.00	720.90	711.70	8.20	719.97	713.79	6.18	5.80	0.85	2.04	
Termómetro inscriptor.	16°33	27°55	6°60	20°95	19°09	13°71	5°38	18°35	6°60	11°98	
Higrómetro inscriptor.	68.9	97	16	81	84.0	56.2	27.8	77	27	52.3	
Tension del vapor.	9.52	13.10	4.70	8.40	11.50	7.95	3.55	4.7	0.5	1.82	
		26	21	—	4	17	—	21	28	—	
		10 A. M. a 4 P. M.			4 P. M. a 10 P. M.			Dia entero			TOTAL del mes
		máx.	min.	medio	máx.	min.	medio	máx.	min.	medio	
VIENTO	kilómt. recorridos	104.9	40.9	78.8	75.0	19.6	39.3	239.1	926	160.5	4994
	dias	5	20	—	24	11	—	5	13	—	—
	por hora	17.5	6.8	13.1	12.5	3.2	6.5	9.2	3.8	6.9	—
	tanto por 100	—	—	47.2	—	—	24.4	—	—	100.0	—
Evaporacion	mm.	6.52	0.58	3.10	1.96	0.00	0.52	8.8	1.3	49.2	137.8
	dias	14	11	—	17	Var.	—	22	11	—	—
	tanto por 100	—	—	62.3	—	—	10.5	—	—	100.0	(28 dias)
Lluvia mm.	. . . . . el 27 5.20										
PROMEDIOS I HORAS DE LOS 4 MÍNIMOS I MÁXIMOS DIARIOS											
	1.º mín.	1.º máx.	2.º mín.	2.º máx.	Promedio						
Barómetro inscriptor reducido a cero	Presiones	716.52	717.45	716.15	717.18	716.85					
	Horas medias	3 13 A. M.	8.45 A. M.	4.12 P. M.	9.45 P. M.	0 15 menor que promedio mensual					
	Variacion	10.10 P. M. 6.10 A. M.	6 a. a 11.50 a.	11 a. 7 10 p.	5½ p. 12 50 p.						
MAYORES OSCILACIONES HABIDAS EN 24 HORAS CONSECUTIVAS											
Dias	14-15	16	29-30								
Milímetros	-4.60	+5.80	+5.10								
OSCILACIONES GRANDES EN INTERVALOS RELATIVAMENTE CORTOS											
No se han producido.											

NOTA. — Desde este mes, se calculan las tensiones medias diarias no por las observaciones tri-horarias, sino por la temperatura media i la humedad media diarias sacadas de los instrumentos inscriptores. — A. KRAHNASS.

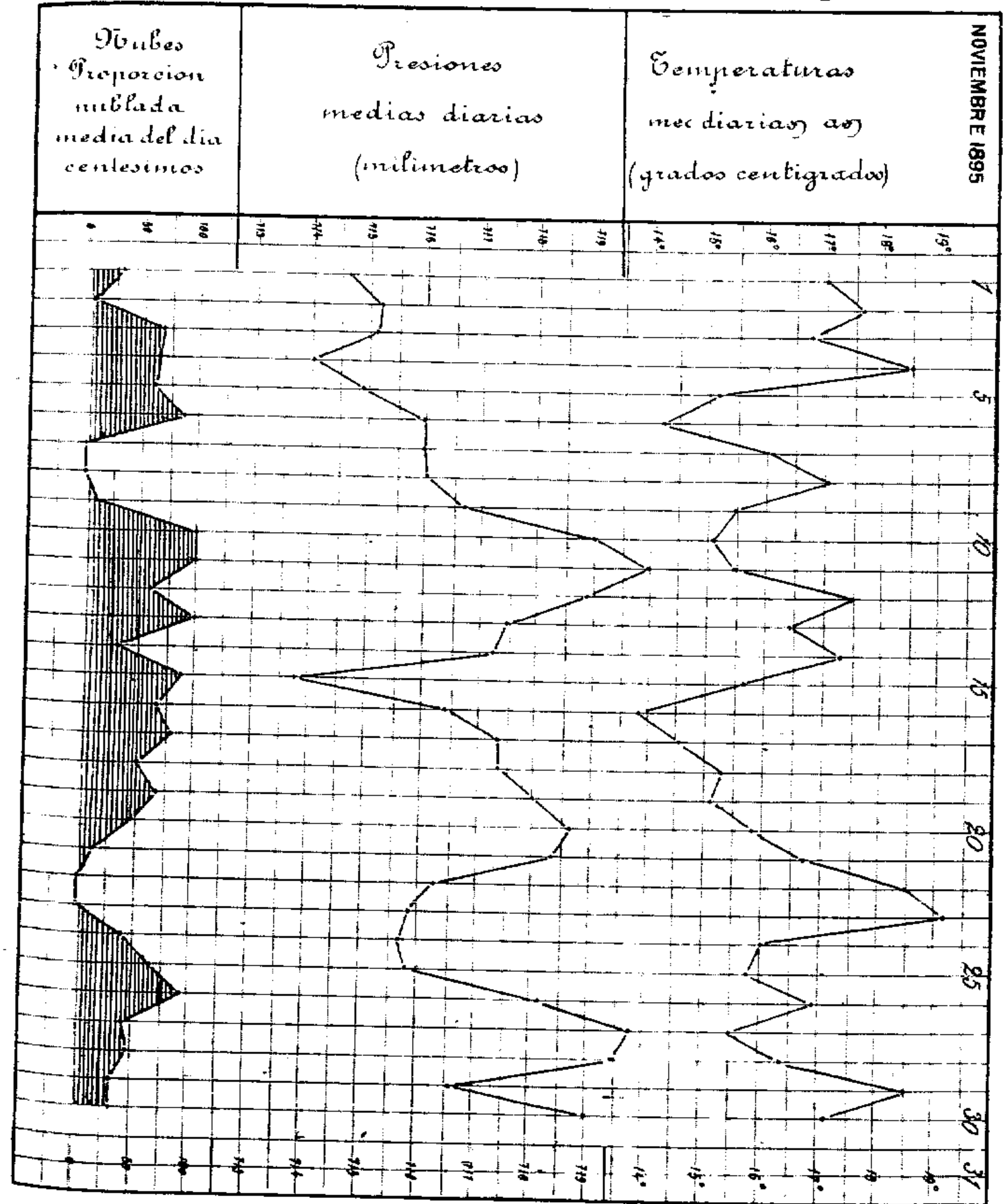
A. OBRECHT

Director del Observatorio Astronómico
Profesor de las clases de mecánica i cálculo diferencial e integral de la Universidad

Observatorio Astronómico de Santiago

Observatorio Astronómico de Santiago

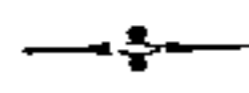

224

225

OBSERVACIONES
ASTRONÓMICAS I METEOROLÓGICAS

DICIEMBRE DE 1895. — TEMBLORES

Núm.	Día	Horas	Clase del movimiento	Fuerza	Duración
1	4	antes de 7 A. M.	Vibracion	suave	
2	25	10.46.30 P. M.	Vibracion i ruido moderado	muy suave	
3	27	1. ^h 9. ^m 00 ^s A. M.	Ruid. subterrá.		20 ^s

LLUVIAS, GARBÚAS, ETC.

Día	Hora	Tiempo	mm.
26	2.40 P. M.	Tempestad con truenos i lluvia	0.20
	Suma		0.20
	Lluvias anteriores		290.02
	Total en 1895		290.22

OBSERVATORIO ASTRONÓMICO DE SANTIAGO
SECCION DE METEOROLOGÍA

DICIEMBRE DE 1895		7 A. M.	3½ P. M.	10 P. M.	PROMEDIO del mes	7.25 A. M.
Barómetro normal reducido a cero	Presión médua.....	716.15	714.74	715.91	715.60	716.25
	" máxima.....	19.44	18.04	19.71	—	18.90
	" mínima.....	12.35	10.80	11.72	—	12.30
Termómetro normal centig.	Temperatura médua.	16°29	24°22	15°67	18°72	17°11
	" máxima.....	20.50	29.10	19.70	—	20.70
	" mínima.....	13.20	17.10	12.50	—	13.80
Psicrometro	Humedad relativa médua	72.1	35.5	66.7	58.1	65.9
	" " máxima	92	62	86	—	86
	" " mínima	54	21	52	—	52
	Tension del vapor médua	9.90	7.84	8.88	8.87	9.52
	" " máxima	12.90	11.30	11.40	—	11.70
" " mínima	6.80	5.10	6.60	—	6.80	
Vientos	Dirección (veces)					
	N	—	—	—	—	—
	NE	—	—	—	—	—
	E	—	—	1	1	—
	SE	—	1	3	4	1
	S	3	3	8	14	1
	SW	5	26	6	37	6
	W	2	—	—	2	6
NW	8	1	2	11	8	
Calma	2	—	9	11	—	
Velocidad por minuto	médua	m.	m.	m.	m.	m.
	máxima	58.8	28.0	46.0	128.2	71.0
	mínima	0.0	140.0	0.0	—	15.0
Atmósfera	Despejada (veces).	17	24	25	66	17
	Nublada " "	1	5	3	9	1
	Cubierta " "	3	1	2	6	3
	Neblina " "	—	—	—	—	—
	Rocío " "	—	—	—	—	—
	Helada " "	—	—	—	—	—
	Lluvia " "	—	1	—	1	—
	Granizo " "	—	—	—	—	—
	Tempestad " "	—	1	—	1	—
	Promedio nublado	0.15	0.16	0.12	0.15	0.17

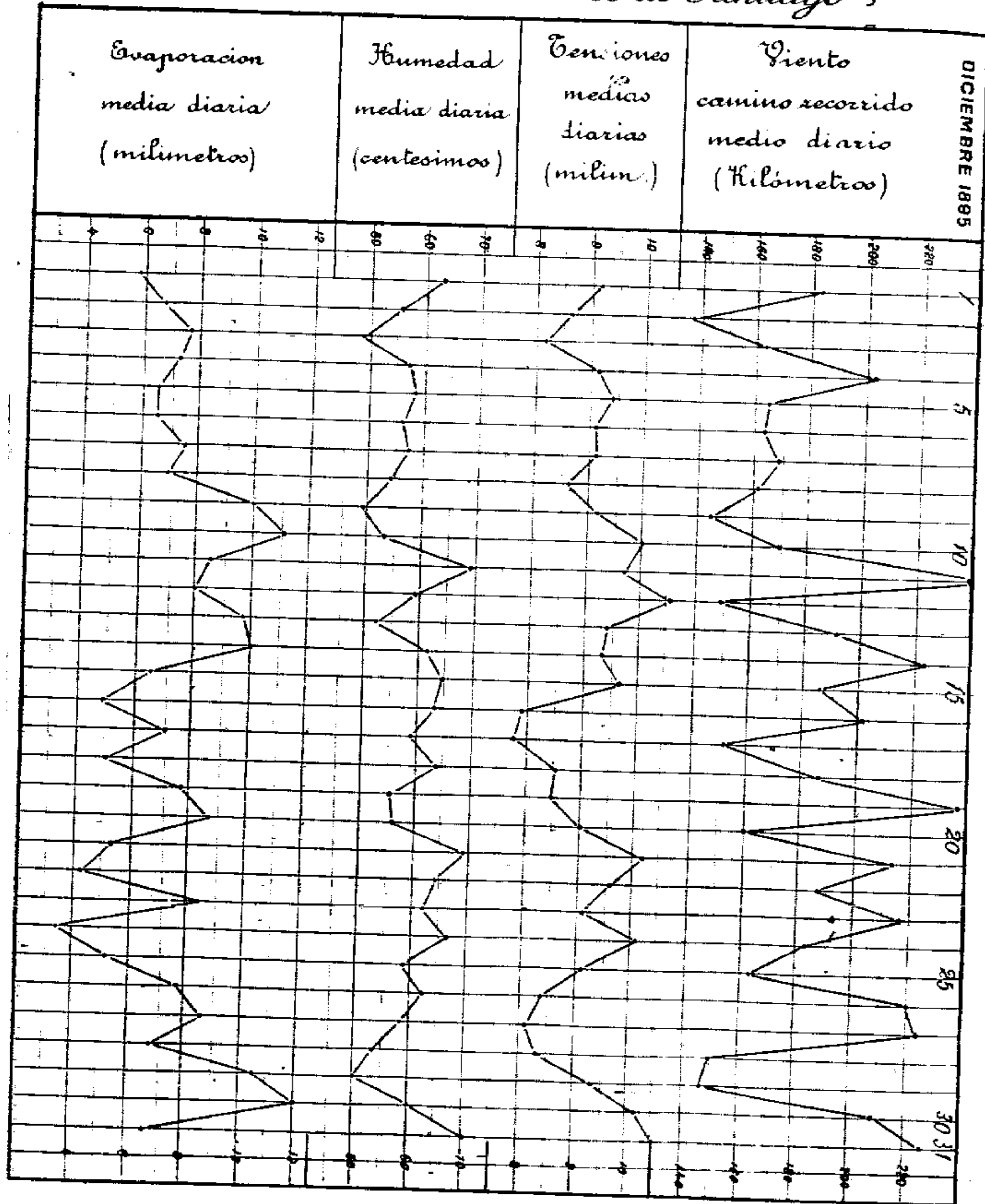
Diciembre de 1895	Promedio del mes	VALORES			PROMEDIOS DIARIOS			Oscilaciones diarias				
		máx.	mín.	Oscilacion	máx.	mín.	Oscilacion	máx.	mín.	médua		
Barómetro inscriptor reducido a cero.	715.52	719.40	710.85	8.55	718.78	711.76	7.02	6.40	1.15	2.50		
Termómetro inscriptor.	18°7	29°9	8°2	21°7	21°24	14°92	6°32	19°1	8°2	14°3		
Higrómetro inscriptor.	59.1	97	17½	79½	69.9	48.9	21.0	68	31	57		
Tension del vapor.	9.14	12.9	5.10	7.10	10.50	7.80	2.70	7.3	0.2	2.64		
		29	19	—	12	17	—	14	17	—		
		10 A. M. a 4 P. M.			4 P. M. a 10 P. M.			Dia entero			TOTAL del mes.	
		máx.	mín.	medio	máx.	mín.	medio	máx.	mín.	medio		
VIENTO	kilom. recorrd. dia.	150.0	51.7	95.3	92.7	33.7	57.9	240.0	136.8	184.6	57.22	
	por hora tanto por 100	21	16	—	18	9	—	11	2	—	—	
Evaporacion	mm. dia.	25.0	8.6	15.9	15.5	5.6	9.7	10.0	5.7	7.7	31 dias	
	tanto por 100	—	—	51.6	—	—	31.0	—	—	100.0	—	
Lluvia mm.	mm. dia.	8.05	2.31	4.92	3.24	0.00	1.32	12.00	3.50	7.48	231.8	
	tanto por 100	29	24	—	12	23/24	—	30	24	—	—	
		—	—	65.8	—	—	17.9	—	—	100.0	(31 dias)	
		el 26 lluvia i tempestad 0.20										
PROMEDIOS I HORAS DE LOS 4 MÍNIMOS I MÁXIMOS DIARIOS												
Barómetro inscriptor reducido a cero	1.º mín.	1.º máx.			2.º mín.			2.º máx.			Promedio	
	Presiones	715.35	716.20			714.54			715.79			715.47
	Horas medias	3.20 m.	8.3 m.			5.3 m.			10.29 m.			0.05 menor que promedio mensual
	Variacion	1½ a 5½			6 a 12½			2½ a 7½			8 P a 1¼ A	
MAYORES OSCILACIONES HABIDAS EN 24 HORAS CONSECUTIVAS												
Dias	10-11	13-14	21	26	28-29							
Milímetros	+4.55	+3.98	+5.75	+6.40	-5.00							
OSCILACIONES GRANDES EN INTERVALOS RELATIVAMENTE CORTOS												
Dias	20 a 22	en 29	horas	+6.25								
"	25 " 26	" 30½	"	+6.65								
"	28 " 29	" 33	"	-6.70								

Temperatura médua por los mínimos i máximas 18°13.

A. OBRECHT

Director del Observatorio Astronómico
Profesor de las clases de mecánica i cálculo diferencial i integral de la Universidad

Observatorio Astronómico de Santiago

Observatorio Astronómico de Santiago

